

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 ปฏิบัติหน้าที่
 สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 เลขรับ 4503
 วันที่ 3 พ.ค. 2561
 เวลา 14.17 น.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
 พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ด้วยข้าพเจ้าและคณะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติผู้มีรายชื่อท้ายนี้ ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวมทั้งบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

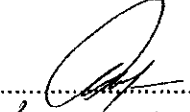
กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 รัับที่ ๒๕๖๑/๒๑ วันที่ ๓๑ / พ.ค. ๖๑
 เวลา ๑๕.๐๖ น. ณ สทส
 สำนักการประชุม

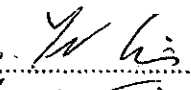
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

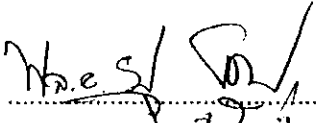
กลุ่มงานนิติคดี
 รัับที่ ๑๖๑ / ๒๕๖๑
 วันที่ ๓๑ / พ.ค. ๖๑
 เวลา ๑๕.๑๓ น.
 สำนักการประชุม

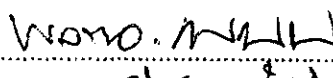

 ผู้เสนอญัตติ
 (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)
 สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข.....

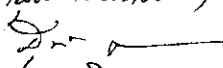
ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑.
 (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)
 หมายเลขสมาชิก ๑๖๖ ✓

๒.
 (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)
 หมายเลขสมาชิก ๑๑๑ ✓

๓.
 (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)
 หมายเลขสมาชิก ๒๐๘ ✓

๔.
 (นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)
 หมายเลขสมาชิก ๑๓๕ ✓

กลุ่มงานบริหารทั่วไป

 (นางสาวสุวิมล ออสมพวง)
 วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

001

(โปรดพลิก)

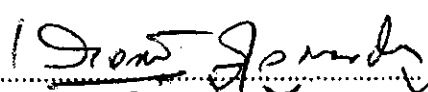
ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

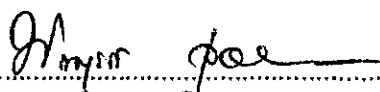
๕.
.....
(นายปรัดต์ ฆอวีรัตน์)
หมายเลขสมาชิก... 203 ✓

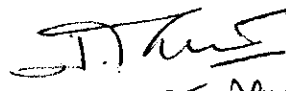
๖.
.....
(นพ. อดิษฐ์ บุญชูไพฑูริ)
หมายเลขสมาชิก... 026 ✓

๗.
.....
(นาย วัฒน)
หมายเลขสมาชิก... 150 ✓

๘.
.....
(น.วิมลวรรณ ธรรม)
หมายเลขสมาชิก... 097 ✓

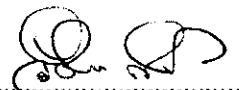
๙.
.....
(น.วิมลวรรณ ธรรม)
หมายเลขสมาชิก... 178 ✓

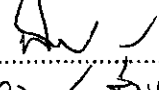
๑๐.
.....
(น. ศิริตรรก ธิษณา)
หมายเลขสมาชิก... 072 ✓

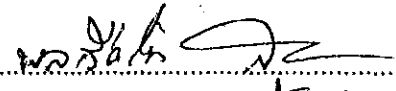
๑๑.
.....
(นายวิชาญ ทัศน)
หมายเลขสมาชิก... 137 ✓

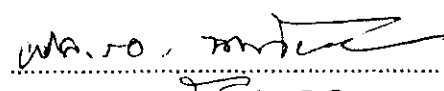
๑๒.
.....
หมายเลขสมาชิก... 102 ✓

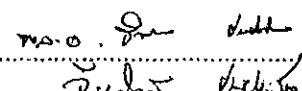
๑๓.
.....
(นาย วิชาญ ทัศน)
หมายเลขสมาชิก... 101 ✓

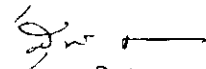
๑๔.
.....
หมายเลขสมาชิก... ๑๒๔ ✓

๑๕.
.....
(นายวิชาญ ทัศน)
หมายเลขสมาชิก... 92 ✓

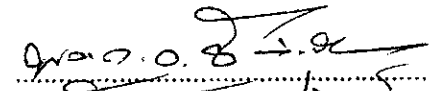
๑๖.
.....
(นายวิชาญ ทัศน)
หมายเลขสมาชิก... 146 ✓

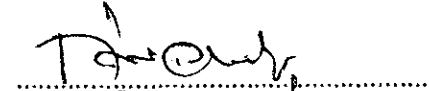
๑๗.
.....
(นายวิชาญ ทัศน)
หมายเลขสมาชิก... 065 ✓

๑๘.
.....
หมายเลขสมาชิก... 021 ✓

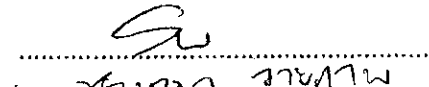
กศน.บางนา: ๑๕๖๖

(น.ศ. อดิษฐ์ บุญชูไพฑูริ)

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

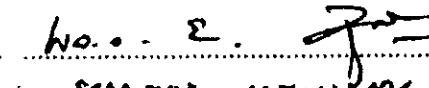
๑๙.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๐๗๑ ✓

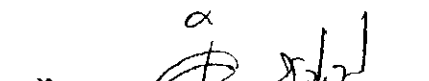
๒๑.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๖๑ ✓

๒๓.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๙๓ ✓

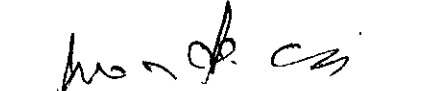
๒๕.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๕๕ ✓

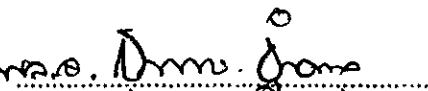
๒๗.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๖ ✓

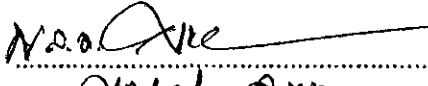
๒๙.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๑๑ ✓

๓๑.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๙๕ ✓

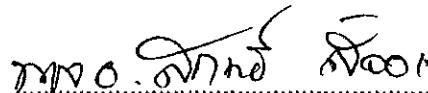
๒๐.
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๔๒ ✓

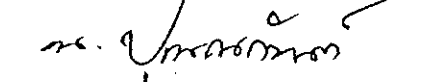
๒๒.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๐ ✓

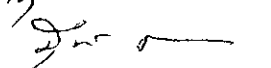
๒๔.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๒๑๔ ✓

๒๖.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๑๒ ✓

๒๘.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๒๐ ✓

๓๐.
(.....)
หมายเลขสมาชิก ๑๔๓ ✓

๓๒.
(ปานวัน สุวันแสง)
หมายเลขสมาชิก ๑๗๐ ✓

กรกฎาคม ๒๕๖๑

(ปานวัน สุวันแสง)
สภากรรมาธิการคณะกรรมาธิการ ๑๖ มว ๕
003
(โปรดพิทักษ์)

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๓๓. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก... ๐๕๓ ✓

๓๕. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก..... ✓

๓๗. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก... ๑๕๘ ✓

๓๘. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก... ๑๕๖ ✓

๓๔. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก... ๑๐๗ ✓

๓๖. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก... ๑๐๘ ✓

๓๘. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก... ๑๕๓ ✓

๔๐. วศ.ร.อ. ภิรดา
(วศ.ร.อ. ภิรดา)
หมายเลขสมาชิก... ๒๕ ✓

นางสาวพาริษา นพวิมล
(น.ส. พาริษา นพวิมล)
ผู้อำนวยการเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร
๒๖ เม.ย. ๖๑

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (เพิ่มเติมมาตรา ๒๒/๑)
- (๒) กำหนดโทษสำหรับความผิดของเจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น (เพิ่มเติมมาตรา ๓๒/๑)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาที่เป็น การเพิ่มภาระของภาครัฐ รวมทั้งบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและ อนามัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและ การจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียน และเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการ ขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง อันเนื่องมาจากกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการ สำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบและไม่มีบทกำหนดโทษสำหรับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและ
การจัดสวัสดิภาพสัตว์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ และเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งการ
ตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและ
การจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม
และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ และความรับผิดชอบต่อเจ้าของสัตว์
รวมถึงการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของสัตว์และประชาชนในท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่น
มีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ รวมถึงมาตรการใดๆอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๓๒/๑ เจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๒/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ และบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาที่เป็นการเพิ่มภาระของภาครัฐ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียน และเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ตลอดจนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบและไม่มีบทกำหนดโทษสำหรับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒.๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยสามารถกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวน เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดโทษสำหรับเจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๔)

*****

ตารางเปรียบเทียบ
พระราชบัญญัติป้องกันกาารทุจริตและกาารจัดสวัสดิภาพสัศร์ พ.ศ. ๒๕๕๗ กับร่างพระราชบัญญัติป้องกันกาารทุจริตและกาารจัดสวัสดิภาพสัศร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

พระราชบัญญัติป้องกันกาารทุจริตและกาารจัดสวัสดิภาพสัศร์ พ.ศ. ๒๕๕๗	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันกาารทุจริตและกาารจัดสวัสดิภาพสัศร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>พระราชบัญญัติป้องกันกาารทุจริตและกาารจัดสวัสดิภาพสัศร์ พ.ศ. ๒๕๕๗</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันกาารทุจริตและกาารจัดสวัสดิภาพสัศร์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	
	<p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยกาารป้องกันกาารทุจริตและกาารจัดสวัสดิภาพสัศร์</p> <p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับกาารจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๒ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p>	

(โปรดพลิก)

เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม	
<p>พระราชบัญญัติป้องกันการทำธุรกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทำธุรกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบของ เจ้าของสัตว์ และเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการ จัดสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้อง กับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ ป้องกันการทำธุรกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทำธุรกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“มาตรา ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิภาพ สัตว์ และความรับผิดชอบต่อเจ้าของสัตว์ รวมถึงการรักษา สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของสัตว์และประชาชน ในท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออก ข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยง มาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง</p>

๑. กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และ อำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสัตว์ เลี้ยง โดยสามารถกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ รวมถึงมาตรการการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการ ขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

พระราชบัญญัติป้องกันกาทรุกรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันกาทรุกรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ราชอาณาจักร ส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ รวมถึง มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการ การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น”	๒. กำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงเลี้ยงที่ถูก กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสัตว์ เลี้ยงไปขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ๓. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น
	มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันกาทรุกรม และการ การจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ “มาตรา ๓๒/๑ เจ้าของสัตว์เลี้ยงผู้ยื่นข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๒/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าพันบาท”	กำหนดโทษสำหรับกรณีเจ้าของสัตว์เลี้ยงผู้ยื่น ข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ต้อง ระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

รายงานการพิจารณาศึกษา
ร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)

ของ
คณะกรรมการติดตามกลไก
และพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารวิชาการฉบับที่ ๗

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ สว (สนช)(กมธ ๒) ๐๐๑๐/ (ร ๑๓) วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีคำสั่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ และคำสั่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ เรื่อง ให้กรรมการพ้นจากความเป็นกรรมการและแต่งตั้งกรรมการ โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐ (๕) ซึ่งกำหนดให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตามข้อ ๑๐ (๖) และให้คณะกรรมการมีอำนาจดำเนินการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ กรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ชีระวัฒน์ บุญยะประดับ	ที่ปรึกษา/กรรมการ
๓. พลเรือเอก วัลลภ เกติผล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๔. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๕. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	กรรมการ
๗. นายถาวร จำปาเงิน	กรรมการ
๘. นายธีรวุฒิ กลิ่นกุสม	กรรมการ
๙. นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	กรรมการ
๑๐. นายวงศ์พันธ์ ณธัญพัฑ	กรรมการ
๑๑. นายสรวิศ ธาณีโต	กรรมการ
๑๒. นายสุวัช สิงหพันธุ์	กรรมการ
๑๓. นางสุวิมล ภูมิสิงหาราช	กรรมการ
๑๔. นายอดิศร นุชคำรงค์	กรรมการ
๑๕. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	กรรมการและเลขานุการ
๑๖. นางสาวอุษา หาสุข	ผู้ช่วยเลขานุการ

บัดนี้...

015

(โปรดพลิก)

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ เสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

(ลงชื่อ) วัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
(นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์)
ประธานคณะกรรมการ
ติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอุษา หาสุข)
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
ติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมาธิการ ๒

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔-๕

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๕

ธัญญา พิมพ์

สุวพร/อุษา/พัชรี/สินีนางุ ทาน ๑

ฤทธิเดช/ธมนวรรณ/สรญา ทาน ๒

คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก อีระวัฒน์ บุญยะประดับ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นางสุวิมล ภูมิสิงหราช
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะสิทธิ์พรณ
กรรมการ

นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ
กรรมการ

นายสุวิชัย สิงห์พันธุ์
กรรมการ

นายสรวิศ ธานีโต
กรรมการ

นายอติศร นุชดำรงค์
กรรมการ

นายถาวร จำปาเงิน
กรรมการ

นายวงศ์พันธ์ อนุรักษ์พิต
กรรมการ

นายธีรวุฒิ กลิ่นกุสุม
กรรมการ

นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ
กรรมการและเลขานุการ

นางสาวอุษา ทาสุข
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ

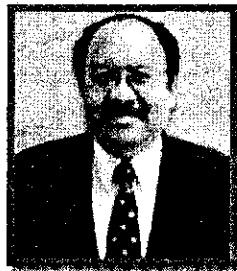
ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา

พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม

รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ปานเทพ รัตนการ

นายพิสิษฐ์ ฦ พัทลุง

นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ์

นายณัฐเมศวร์ เรืองพิชัยพร

นายวิศิษฐ์ วิชาศิลป์

นายปิ่นสักก์ สุรัสวดี

นายธีระวุฒิ สุวัธนะชาวณ

นางพรรณรัตน์ เกரியวัฒนา

นายเอ็ดวิน วิก

นายชัยชาญ เลาศิริปัญญา

นายธีระยุทธ สุทธิจักร

คณะกรรมการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองสัตว์

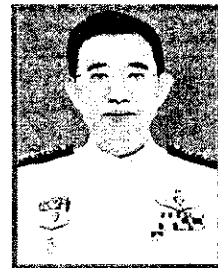
นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก โปชยนต์ คำตันเจริญ
รองประธานคณะกรรมการ

นายวิญญู พิทักษ์ปรณ
อนุกรรมการ

นายณัฐเมศรี เรืองพิชัยพร
อนุกรรมการ

นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์
อนุกรรมการ

นายบุรินทร์ สุขพิศาล
อนุกรรมการ

นายสำราญ อรุณธาดา
อนุกรรมการ

นางพรรณรัตน์ เกரியวัฒนา
อนุกรรมการ

นางงามจิต แท้สุวรรณ
อนุกรรมการและเลขานุการ

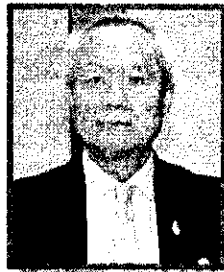

นางสาวพัชรี ทองอ่อน
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กับการปกป้องคุ้มครองสัตว์

นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายวงศ์พันธ์ ณันยพัต
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นางรัตนา ตฤษณารังสี
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการติดตามกลไกการปกป้องคุ้มครองสัตว์

พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ
ประธานคณะอนุกรรมการ

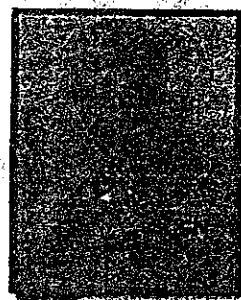
นางสุวิมล ภูมิสิงหาราช
รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นายสรวิศ ธานีโต
รองประธานคณะอนุกรรมการ
คนที่สอง

นายอดิศร นุชดำรงค์
อนุกรรมการ

นายวิศิษฎ์ อาศัยธรรมกุล
อนุกรรมการ

นายศุภชัย สถิรศิธิปิน
อนุกรรมการ

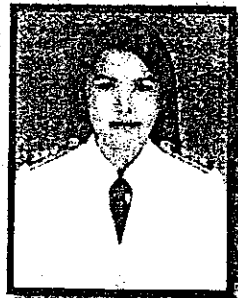
นางสาววัตรีพัชร ศุภโชคเกษมสันต์
อนุกรรมการ

นายอลงกรณ์ มหรรณพ
อนุกรรมการ

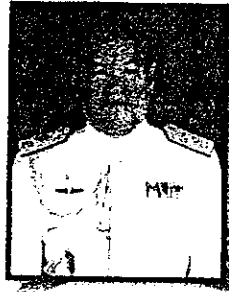
นายศุภากร ปทุมรัตนธาร
อนุกรรมการและเลขานุการ

นางสาวธมนวรรณ จิตสงค์
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการติดตามกลไกการปกป้องคุ้มครองสัตว์

พลเรือเอก ว้ลลภ เกิดผล

พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ

ร้อยตำรวจเอก พิระ พันธวงค์

บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ที่เกิดขึ้น โดยเห็นว่า กฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมาตรการที่ภาครัฐนำมาใช้รองรับภารกิจการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจะเป็นอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการเรื่องสัตว์ และปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีเพียงกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากมีข้อบัญญัติท้องถิ่นและระเบียบรองรับภารกิจต่าง ๆ ไว้

ในการนี้ จากการศึกษาข้อกฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ แล้ว คณะกรรมการพบว่า เพื่อให้เกิดกลไกและมาตรการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงดังกล่าว จำเป็นจะต้องมีการบูรณาการดำเนินการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยอาศัยมาตรการทางกฎหมาย เนื่องจากปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาก็เป็นการเพิ่มภาระของภาครัฐ รวมทั้งบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน ซึ่งคณะกรรมการเห็นควรเสนอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในหมวดการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ทั้งนี้ในการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการสำหรับประชาชน จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ และกำหนดให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดให้กรมปศุสัตว์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการออกประกาศมาตรฐานกลางสำหรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียน โดยคำนึงถึงบริบทและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น ตามร่างมาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๑ วรรคสอง)

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ควรดำเนินการสร้างระบบฐานข้อมูลทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้สามารถระบุหรือเชื่อมโยงระหว่างเจ้าของสัตว์กับสัตว์เลี้ยงได้ อันจะนำไปสู่การลดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ รวมทั้งป้องกันและระงับโรคที่สามารถติดต่อระหว่างสัตว์สู่มนุษย์ได้ โดยเจ้าของสัตว์จะต้องดำเนินการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ ตลอดจนต้องมีการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์เลี้ยงด้วย

๒. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีหน้าที่และอำนาจในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยสามารถกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวน เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงได้ตามร่างมาตรา ๓ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๑)

๓. กำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ที่ต้องนำสัตว์เลี้ยงไปขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงตาม
ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนด อีกทั้งกำหนดบทลงโทษไว้สำหรับการฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าว
เพื่อให้มีการดำเนินการตามกฎหมายบรรลุนิติประสงค์ ตามร่างมาตรา ๓ (เพิ่มความเป็น
มาตรา ๒๒/๑) และร่างมาตรา ๔ (เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๒/๑)

*****

คำนำ

ตามที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔) และจัดส่งรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการได้ศึกษาปัญหาการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) และกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังไม่ปรากฏกฎหมายเฉพาะสำหรับการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง คณะกรรมการจึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) ซึ่งผ่านการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว จึงได้จัดทำรายงานผลการศึกษาเพื่อประกอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยจัดทำเป็นเอกสารวิชาการฉบับที่ ๗ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ รวมทั้งเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวต่อไป

(นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์)
ประธานคณะกรรมการ
ติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	~ ๑ ~
บทสรุปผู้บริหาร	- ๑ -
คำนำ	ก
สารบัญ	ค
รายงานของคณะกรรมการ	(๑)
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ความเป็นมา.....	๑
๒. สภาพปัญหา.....	๓
๓. วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา.....	๕
๔. ขอบเขตการพิจารณาศึกษา.....	๕
บทที่ ๒ การเสนอร่างกฎหมาย	๗
๑. หลักเกณฑ์การร่างกฎหมายและการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย ของหน่วยงานของรัฐ.....	๗
๑.๑ ร่างกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ.....	๗
๑.๒ ร่างกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับ ยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ.....	๘
๑.๓ ร่างกฎหมายต้องคำนึงถึงหรือพิจารณาคำเนิการให้สอดคล้องกับ หลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาการทบทวน ความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘.....	๘
๑.๔ ร่างกฎหมายต้องสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ.....	๘
๒. แนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย.....	๑๑
๒.๑ การจัดทำกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ.....	๑๑
๒.๒ การดำเนินการกรณีร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี.....	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
๑. บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๑)
๒. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๓)
๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๕)
๔. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ กับร่างพระราชบัญญัติ ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	(๗)
๕. ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข พ.ศ. ๒๕๕๘.....	(๑๑)
๖. วิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง : สุนัขและแมว โดยรองศาสตราจารย์นายสัตวแพทย์ปานเทพ รัตนากร คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา พ.ศ. ๒๕๖๑	(๑๙)
๗. ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ กลุ่มงานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ๓ สำนักกรรมการวิชาการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.....	(๒๕)
๘. สรุปผลการดำเนินงาน.....	(๒๗)

**รายงานของคณะกรรมการ
ติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ**

ตามที่ประธานสนาิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีคำสั่งสนาิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับการประชุมสนาิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๐ (๕) ซึ่งกำหนดให้ประธานสนาิติบัญญัติแห่งชาติ มีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการเพื่อดำเนินกิจการใด ๆ ตามข้อ ๑๐ (๖) และให้คณะกรรมการ มีอำนาจดำเนินการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นั้น โดยคณะกรรมการได้จัดทำเอกสารวิชาการ เสนอต่อประธานสนาิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว จำนวน ๖ ฉบับ คือ เอกสารวิชาการฉบับที่ ๑ เรื่อง การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า โดยราชการส่วนท้องถิ่น เอกสารวิชาการฉบับที่ ๒ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสถานสงเคราะห์ เอกสารวิชาการฉบับที่ ๓ เรื่อง แผนแม่บทการบริหารจัดการปัญหาลึงในจังหวัดลพบุรี อย่างยั่งยืน เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) เอกสารวิชาการฉบับที่ ๕ เรื่อง การค้าสัตว์ผิดกฎหมาย และเอกสารวิชาการฉบับที่ ๖ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการปัญหาลึงในพื้นที่วิกฤติ (ตามยุทธศาสตร์แผนแม่บทการบริหารจัดการปัญหาลึงในจังหวัดลพบุรีอย่างยั่งยืน)

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) เสร็จแล้วปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ดังนี้
  - ๑.๑ นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา
  - ๑.๒ พลเอก ยุทธศิลป์ โดยขึ้นงาม
  - ๑.๓ รองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ปานเทพ รัตนากร
  - ๑.๔ นายพิสิษฐ์ ณ พัทลุง
  - ๑.๕ นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ
  - ๑.๖ นายณัฐเมศวร์ เรืองพิชัยพร
  - ๑.๗ นายวิศิษฎ์ วิชาศิลป์
  - ๑.๘ นายปิ่นสีกข์ สุรัสวดี
  - ๑.๙ นายธีระวุฒิ สุวัธนะเชาวน์

- ๑.๑๐ นางพรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา
- ๑.๑๑ นายเอ็ดวิน วิก
- ๑.๑๒ นายชัยชาญ เลาศิริปัญญา
- ๑.๑๓ นายธีระยุทธ สุทธิจักร์

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติตั้งคณะกรรมการขึ้น จำนวน ๒ คณะ เพื่อดำเนินงานในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วย

๒.๑ คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองสัตว์ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองสัตว์เพื่อพัฒนา กฎหมาย และดำเนินการติดตามการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองสัตว์ ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งพิจารณาหาแนวทางและมาตรการทางกฎหมาย ในการแก้ไขปัญหาค่าติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ โดยอนุกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑) นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์	ประธาน คณะอนุกรรมการ
๒) พลเอก ไชยยนต์ คำตันเจริญ	รองประธาน คณะอนุกรรมการ
๓) นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ์	อนุกรรมการ
๔) นายณัฐเมศวร์ เรืองพิชัยพร	อนุกรรมการ
๕) นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์	อนุกรรมการ
๖) นายบุรินทร์ สุขพิศาล	อนุกรรมการ
๗) นายสำราญ อรุณธาดา	อนุกรรมการ
๘) นางพรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	อนุกรรมการ
๙) นางงามจิต แด่สุวรรณ	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๐) นางสาวพัชรี ทองอ่อน	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ในการนี้ คณะกรรมการได้มีมติตั้งตำแหน่งอื่น ๆ ดังนี้

๑) นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	ประธานที่ปรึกษา
๒) นายวงศ์พันธ์ ฌฉันทพิค	ที่ปรึกษา
๓) นางรัตนา ตฤณรังสี	ที่ปรึกษา

๒.๒ คณะอนุกรรมการติดตามกลไกการปกป้องคุ้มครองสัตว์ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการติดตามกลไกการปกป้องคุ้มครองสัตว์โดยเฉพาะช้าง ลิง สุนัข และสัตว์ต่างถิ่น ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งพิจารณาหาแนวทางและมาตรการในการติดตามกลไกการปกป้องคุ้มครองสัตว์ โดยอนุกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑) พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	ประธาน คณะอนุกรรมการ รองประธาน
๒) นางสุมิล ภูมิสิงหาราช	คณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) นายสรวิศ ชานีโต	รองประธาน คณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔) นายอดิศร นุชคำรงค์	อนุกรรมการ
๕) นายวิศิษฐ์ อาศัยธรรมกุล	อนุกรรมการ
๖) นายศุภชัย สติรศิลป์	อนุกรรมการ
๗) นางสาวฉัตรพัชร์ ศุภโชคเกษมสันต์	อนุกรรมการ
๘) นายอลงกรณ์ มหรรณพ	อนุกรรมการ
๙) นายศุภากร ปทุมรัตนธาร	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑๐) นางสาวธมนวรรณ จิตสงค์	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

ในการนี้ คณะกรรมการได้มีมติตั้งตำแหน่งอื่น ๆ ดังนี้

๑) พลเรือเอก วัลลภ เกิดผล	ที่ปรึกษา
๒) พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ	ที่ปรึกษา
๓) ร้อยตำรวจเอก ทิระ พันธุ์วงศ์	ที่ปรึกษา

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๓.๑ กระทรวงมหาดไทย

กรุงเทพมหานคร

๑) นายวงวัฒน์ ลีวลักษณ์	รองผู้อำนวยการ สำนักอนามัย

๒) นางเบญจวรรณ สิชฌมาลัย

ผู้อำนวยการ
สำนักงานสัตวแพทย์
สาธารณสุข
สำนักอนามัย

**๓.๒ หน่วยงานอิสระของรัฐ
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน**

๑) นายประจักษ์ บุญยัง

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๒) นายสุรพงษ์ ศิริรินทร์าเวช

รองผู้ว่าการตรวจเงิน
แผ่นดิน

๔. เอกสารประกอบการพิจารณา ดังนี้

๔.๑ รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้อง
คุ้มครองสัตว์ สถานิคดีบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว)
(เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔)

๔.๒ ผลการศึกษาวิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง : สุนัขและ
แมว โดยรองศาสตราจารย์ นายสัตวแพทย์ ปานเทพ รัตนกร คณบดีคณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. ผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เพื่อให้มีการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗
วรรคสอง คณะกรรมการจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ข้องต่อ
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

๕.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องข้องต่อร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ใน ๒ ช่องทาง คือ

๕.๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสถานีบัญญัติแห่งชาติโดยได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (www.senate.go.th)
รวมระยะเวลา ๒๒ วัน

๕.๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง
“ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)” เมื่อวันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ
หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

๕.๒ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

๕.๒.๑ การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง รวมทั้งแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) จากหน่วยงานภาครัฐและผู้เกี่ยวข้อง

๕.๒.๒ การรับฟังความคิดเห็นต่อการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

๕.๒.๓ การรับฟังความคิดเห็นแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่กระบวนการตรากฎหมายว่าด้วยป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ที่เหมาะสมต่อไป

๖. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ตามที่คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้จัดทำรายงาน เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔) และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบแล้ว โดยมีข้อเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายหนึ่งที่สำคัญ คือ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยอาจแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในหมวดการจัดสวัสดิภาพสัตว์ หรือยกร่างเป็นหมวดเฉพาะสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ที่ต้องนำสัตว์เลี้ยงไปขึ้นทะเบียน และกำหนดบทลงโทษเพื่อให้มีการดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการสำหรับประชาชน จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ

๗. ข้อมูลด้านกฎหมาย และข้อมูลด้านวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ ข้อมูลด้านกฎหมาย

๗.๑.๑ แนวคิดในการร่างกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๗๗ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้าน

และเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐจึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

๗.๑.๒ กฎหมายหลักที่สมควรบัญญัติเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีหลักการและเหตุผลเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้สัตว์ได้รับการคุ้มครอง ตามธรรมชาติของสัตว์อย่างเหมาะสม ซึ่งยังไม่มีการบัญญัติเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางทะเบียน แต่มีบทบัญญัติที่สามารถเชื่อมโยงให้สอดคล้องกันได้ หรืออาจมีข้อเสนอแนะในการดำเนินการควบคุมทางทะเบียนได้ปรากฏในมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓

๗.๒ ข้อมูลด้านวิชาการ

๗.๒.๑ การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ได้อนุมัติหลักการของหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายตามที่คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการพัฒนาประเทศเสนอ โดยให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ออกตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘)

ต่อมามีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบนโยบายการปฏิรูปกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายบริหาร มีแนวคิด 3D คือ Deregulation ลดจำนวนกฎหมายหรือลดกฎเกณฑ์ในเชิงควบคุม Decentralization ถ่ายโอนอำนาจ และ Decriminalization ลดมาตรการทางอาญา เพราะมาตรการทางอาญากระทบสิทธิเสรีภาพของประชาชน และเป็นภาระด้านงบประมาณของภาครัฐและประชาชน

ปัจจุบันมีมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของ

รัฐธรรมนูญ และหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติที่ปรับปรุงให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมาย

๗.๒.๒ การปฏิรูปด้านกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดบทบัญญัติในหมวดต่าง ๆ รองรับไว้ในหลายมาตรา โดยมาตราที่สำคัญอย่างยิ่ง ได้แก่ ตามมาตรา ๗๗ ได้กำหนดมาตรการสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการตรากฎหมาย และมาตรา ๒๕๘ ที่กำหนดมาตรการสำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายในภาพรวมอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ความในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดมาตรการสำคัญไว้ ๔ ประการ ได้แก่

๑) มาตรการทั่วไป เป็นการบัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น มีการยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือเป็นอุปสรรคต่อประชาชน และการดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายได้โดยสะดวก และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่าย

๒) มาตรการก่อนการตรากฎหมาย เป็นการกำหนดกลไกก่อนการตรากฎหมาย โดยรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย รวมทั้งการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

๓) มาตรการภายหลังกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว โดยกำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยจะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องด้วย

๔) มาตรการควบคุมเนื้อหาของร่างกฎหมาย อันได้แก่ ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ และการกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

๘. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ ได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) โดยบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีดังต่อไปนี้

๘.๑ เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาที่เป็นการเพิ่มภาระของภาครัฐ รวมทั้งบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียน และเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง อันเนื่องมาจากกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบและไม่มียกเว้นโทษสำหรับการทิ้งสัตว์เลี้ยง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๘.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังนี้

๘.๒.๑ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒)

๘.๒.๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยสามารถกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวน เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดโดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๓)

๘.๒.๓ กำหนดโทษสำหรับเจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความในร่างพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๔)

๘. คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
จึงขอเสนอรายงานพร้อมด้วยข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อโปรดพิจารณาและดำเนินการตามเห็นสมควร

(นางจिरาภรณ์ เล้าเจริญ)

เลขานุการคณะกรรมการ

ติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

บทที่ ๑ บทนำ

๑. ความเป็นมา

ตามที่คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับหนังสือจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของสถานิติบัญญัติแห่งชาติ
กรณีที่ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน สำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภา ร่วมกับสวนดุสิตโพล และศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” ดำเนินการ
สำรวจความคิดเห็นจากประชาชนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดปริมณฑล จำนวน ๗๓๗ คน
ทั้งการเก็บข้อมูลแบบลงพื้นที่และการเก็บข้อมูลทางโทรศัพท์ ซึ่งหนึ่งในผลสำรวจพบว่า
หน่วยงานที่ควรเข้ามารับผิดชอบสำหรับสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ ประชาชนผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา
องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด) มีส่วนร่วมในการดูแลสัตว์
ที่ไม่มีเจ้าของหรือถูกทอดทิ้ง ร้อยละ ๙๕.๙ มีเพียงร้อยละ ๔.๑ ที่ไม่ต้องการให้มีส่วนร่วมดูแล
ซึ่งประเด็นที่ประชาชนต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล ได้แก่ จัดให้มีสถานที่หรือพื้นที่รับ
เลี้ยงดูแลสัตว์ไม่มีเจ้าของหรือถูกทอดทิ้ง ร้อยละ ๗๐.๙ รองลงมา ได้แก่ จัดเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่
ต่าง ๆ เพื่อนำสัตว์ไม่มีเจ้าของหรือถูกทอดทิ้งมายังที่รับเลี้ยงดูแลสัตว์ ร้อยละ ๖๖.๗ จัดเจ้าหน้าที่
เข้าไปตรวจสอบหรือช่วยเหลือองค์กรเอกชนต่าง ๆ ที่รับเลี้ยงดูแลสัตว์ ร้อยละ ๕๘.๖ ตามลำดับ
ทั้งนี้ มีประชาชนบางส่วนเห็นว่า ไม่ต้องการให้ภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วมดูแลสัตว์ เพราะเห็นว่าหาก
มีหน่วยงานดูแลเพิ่มขึ้น อาจเกิดการทุจริตและอาจทำให้สัตว์ถูกทอดทิ้งเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๒๙.๒
รองลงมา ได้แก่ ต้องการให้เจ้าของดูแลเอง ร้อยละ ๒๕.๐ และอีกส่วนเห็นว่า การดูแลสัตว์
ไม่มีเจ้าของไม่ใช่หน้าที่ของรัฐ โดยรัฐควรให้การดูแลคนให้มีสวัสดิการที่ดีก่อน ร้อยละ ๒๐.๘
ตามลำดับ

ซึ่งต่อมาคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาปัญหาเกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ที่เกิดขึ้น
โดยเห็นว่า กฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการขึ้นทะเบียน
สัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมาตรการที่ภาครัฐนำมาใช้รองรับภารกิจการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง
จะเป็นอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการ
เรื่องสัตว์ และปรากฏตัวอย่างที่เห็นเป็นรูปธรรมเพียงการดำเนินการของกรุงเทพมหานคร
ที่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีข้อบัญญัติท้องถิ่นและระเบียบรองรับภารกิจต่าง ๆ ไว้

ทั้งนี้ จากการศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการพบว่า
เพื่อให้เกิดกลไกและมาตรการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงดังกล่าว จำเป็นจะต้องมี
การดำเนินการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมาตรการทางกฎหมาย ได้มีความเห็นให้กรมปศุสัตว์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการในส่วนของการไม่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการ
การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง และปัญหาประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย คณะกรรมการ

เห็นควรเสนอให้กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยอาจแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในหมวดการจัดสวัสดิภาพสัตว์ หรือยกเว้นเป็นหมวดเฉพาะสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ที่ต้องนำสัตว์เลี้ยงไปขึ้นทะเบียน และกำหนดบทลงโทษเพื่อให้มีการดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการสำหรับประชาชน จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ

อย่างไรก็ดี หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือในการดำเนินการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยตามที่มีข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว รวมทั้งเสนอให้มีบทบัญญัติกระจายอำนาจการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรดำเนินการเรื่องข้อมูลทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้สามารถระบุหรือเชื่อมโยงระหว่างเจ้าของสัตว์กับสัตว์เลี้ยงได้ เพราะจะสามารถช่วยลดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ รวมทั้งช่วยป้องกันอันตรายและมีการป้องกันเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์สู่มนุษย์โดยเจ้าของสัตว์จะต้องดำเนินการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์ ตลอดจนต้องมีการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์เลี้ยงด้วย

ในการนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้มีอำนาจวางหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงต้องเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ เช่น

(๑) การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามบทบัญญัติของกฎหมายต้องพิจารณาบทบาทอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของปัญหาการขาดความพร้อมทั้งในเรื่องของบุคลากร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณในการดำเนินการควรมีการหารือในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการหรือจัดทำเป็นโครงการนำร่องสำหรับภาคส่วนที่มีความพร้อมในระยะเริ่มแรก เช่น กรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมอย่างกรุงเทพมหานคร พัทยา และเทศบาลนคร เป็นต้น

(๒) มาตรการรองรับ

การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณากำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงและเพิ่มเติมมาตรการต่าง ๆ ในข้อบัญญัติท้องถิ่น เช่น การจัดทำคู่มือทะเบียนสัตว์เลี้ยง การกำหนดเงื่อนไขให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การควบคุมจำนวนประชากรสัตว์เลี้ยง (การทำหมัน การฉีดยาคุมกำเนิด) และการกำหนดสถานที่รับขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงเพิ่มเติม เป็นต้น

(๓) การดำเนินการสำหรับเจ้าของสัตว์

เจ้าของสัตว์ ผู้ครอบครองสัตว์ ผู้ควบคุมสัตว์ ผู้เพาะเลี้ยง ผู้ค้า ผู้จำหน่าย หรือผู้รับเลี้ยงรับรักษาไว้แทนเจ้าของ ต้องได้รับการฝึกอบรม และปลูกฝังเรื่องจิตสำนึก

และความรู้เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบตามกฎหมายในเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อนึ่ง ระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ซึ่งควรอยู่ในความรับผิดชอบของกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปัจจุบันระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงยังขาดความเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และขาดมาตรฐานกลางในการจัดเก็บข้อมูล ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการติดตามและประเมินผลของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เคยจัดทำระบบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แห่งชาติ (National Animal Identification System) ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) (NECTEC) แต่ปัจจุบันได้ระงับการดำเนินการไว้ จึงควรรื้อฟื้นโครงการดังกล่าว และวางระบบการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ขึ้นอีกครั้ง ภายใต้รูปแบบฐานข้อมูลกลางของชาติ และกระจายหน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำเข้าข้อมูลการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการนี้ ระบบดังกล่าวยังสามารถนำไปสู่การบริหารจัดการสัตว์เลี้ยงชนิดอื่นที่กำลังประสบปัญหาการขึ้นทะเบียนได้ เช่น กรณีของการครอบครองและการสวมตัวของข้างเลี้ยง เป็นต้น

๒. สภาพปัญหา

คณะกรรมการได้ศึกษา วิเคราะห์ปัญหา และผลกระทบกรณีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอร่างกฎหมาย โดยคณะกรรมการมีความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงกฎหมาย โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)

ทั้งนี้ สภาพปัญหากรณีการเสนอร่างกฎหมายเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้กำหนดแนวความคิดปฏิรูปกฎหมาย ตามหลักการว่าด้วยการพัฒนากฎหมายของประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งประการที่สำคัญได้แก่ การกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายแห่งรัฐ* โดยต้องจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน

เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว ต้องจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนา กฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนการ

*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗.

ปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย^๒ รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้มีกลไกในการดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำหรับแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ร่วมกันพิจารณาและมีความเห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในส่วนของการตรากฎหมายในระดับพระราชบัญญัตินั้น ได้บัญญัติเพิ่มเติมหรือแตกต่างจากที่เคยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่านมาหลายประการ ซึ่งหน่วยงานของรัฐต้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินการเพื่อให้การตรากฎหมายเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ ซึ่งในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติเกี่ยวกับการตรากฎหมายไว้ สรุปเป็นมาตรการในการตรากฎหมายไว้ ๔ มาตรการ คือ มาตรการทั่วไป มาตรการก่อนการตรากฎหมาย มาตรการภายหลังการตรากฎหมาย และมาตรการควบคุมเนื้อหาของกฎหมายซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) มาตรการทั่วไป กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน โดยหน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึงหรือพิจารณาความจำเป็นในการตรากฎหมายและต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งให้มีการดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวก และสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

(๒) มาตรการก่อนการตรากฎหมาย กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ที่นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

(๓) มาตรการภายหลังการตรากฎหมาย กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายในรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยหน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึงหรือพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) มาตรการควบคุมเนื้อหาของกฎหมาย กำหนดให้เนื้อหาของกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อ

^๒รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑).

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับแก่กรณีหนึ่งกรณีใดหรือแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นการเฉพาะเจาะจง เว้นแต่มีกฎหมายในรูปแบบบางประเภทที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้กระทำได้ ต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ ต้องสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศใด การมีระบบอนุญาตให้กระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็น การมีระบบคณะกรรมการให้กระทำได้เพียงพอเท่าที่จำเป็น ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ เช่น ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญรับรอง ต้องคำนึงถึงหลักความพอสมควรแก่เหตุ และประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับกับประโยชน์ที่เอกชนต้องเสียไป รวมทั้งความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่เอกชน เป็นต้น ต้องมีการกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการ ตลอดจนระยะเวลาสำหรับการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ และกรอบการใช้ดุลพินิจไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และประการสุดท้าย คือ พึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงหรือพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ด้วย

๓. วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา

- ๓.๑ เพื่อศึกษาความเป็นมาและสภาพปัญหาการออกกฎหมายให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง
- ๓.๒ เพื่อศึกษาแนวทางในการเสนอกฎหมาย
- ๓.๓ เพื่อศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีกฎหมายการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง
- ๓.๔ เพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะให้มีกฎหมายการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

๔. ขอบเขตการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการมุ่งเน้นศึกษากรอบและแนวทางการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการเสนอร่างกฎหมายการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงต่อไป

บทที่ ๒ การเสนอร่างกฎหมาย

เพื่อให้การตรากฎหมายของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยข้างต้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้จัดทำ “แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” โดยกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางเกี่ยวกับการร่างกฎหมาย การตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย และแนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบหรือแนวทางการดำเนินการในการจัดทำร่างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ หลักเกณฑ์การร่างกฎหมายและการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของหน่วยงานรัฐและส่วนที่ ๒ แนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาในแต่ละขั้นตอน

โดย “แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” ดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้*

๑. หลักเกณฑ์การร่างกฎหมายและการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ กำหนดให้ในการจัดทำร่างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางดังต่อไปนี้

๑.๑ ร่างกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๑.๑.๑ ในกรณีที่กฎหมายที่มีอยู่ขัดหรือแย้งต่อหน้าที่ของรัฐ หน่วยงานที่รับผิดชอบมีหน้าที่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายนั้นในโอกาสแรก

๑.๑.๒ การร่างกฎหมายเพื่อกำหนดให้รัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินการในเรื่องใด ร่างกฎหมายในเรื่องนั้นต้องมีมาตรฐานสอดคล้องกับหน้าที่ของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด

๑.๑.๓ การร่างกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ต้องยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๑) ในกรณีที่สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้รับการรับรองไว้โดยชัดแจ้งในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาเงื่อนไขหรือเหตุในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด โดยพิจารณาประกอบคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยของศาลฎีกา ศาลปกครองสูงสุด หรือศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาด้วย

*กองนิติธรรม สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนักบันทึกข้อความสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุดที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๐๔๘/ท ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, เอกสารเผยแพร่.

๒) การร่างกฎหมายต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

๓) ร่างกฎหมายต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับแก่กรณีหนึ่งกรณีใดหรือแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นการเฉพาะเจาะจง เว้นแต่มีกฎหมายในรูปแบบบางประเภทที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้กระทำได้ เช่น กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยระบุเจาะจงอสังหาริมทรัพย์หรือเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกเวนคืนตามความจำเป็น หรือกฎหมายโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน

๑.๑.๔ การร่างกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับแนวนโยบายแห่งรัฐ

๑.๒ ร่างกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

ร่างกฎหมายต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นเป้าหมายของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และต้องคำนึงถึงแนวทางการปฏิรูปประเทศตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ของรัฐธรรมนูญ และแผนการปฏิรูปประเทศตามกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ

๑.๓ ร่างกฎหมายต้องคำนึงถึงหรือพิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๓.๑ การร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต การกำหนดระยะเวลาหรือขั้นตอนในการพิจารณาคำขออนุญาต การดำเนินการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักการและสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๓.๒ การร่างกฎหมายต้องคำนึงถึงหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๑.๓.๓ หน่วยงานของรัฐต้องยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘

๑.๔ ร่างกฎหมายต้องสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ

๑.๔.๑ การจัดให้มีกฎหมาย ให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น

๑.๔.๒ ในการเสนอร่างกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมายอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็น

ในการตราพระราชบัญญัติ และให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีวิเคราะห์และเสนอความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการตรากฎหมายเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติส่งร่างกฎหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งด้วยว่ามีความจำเป็นต้องตรากฎหมายฉบับนั้นหรือไม่ และการเสนอร่างกฎหมายกลับไปยังคณะรัฐมนตรี ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งตรวจพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวให้ความเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นและประโยชน์ที่จะเกิดจากร่างกฎหมายนั้นด้วย

๑.๔.๓ การร่างกฎหมายเพื่อให้มีระบบอนุญาต ให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เช่น กรณีเพื่อรักษาความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรความปลอดภัยสาธารณะ หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และในกรณีจำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตไว้ในร่างกฎหมาย ให้ยึดหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการอนุญาตไว้ในการเสนอร่างกฎหมายโดยชัดเจน

(๒) ต้องบัญญัติหลักเกณฑ์และระยะเวลาการอนุญาตหรือไม่อนุญาตไว้ในร่างพระราชบัญญัติให้ชัดเจน และกำหนดกรอบหลักเกณฑ์ในการออกกฎหมายลำดับรองไว้ด้วย

(๓) หน่วยงานของรัฐที่พิจารณาอนุญาตต้องแสดงหลักฐานความพร้อมและศักยภาพที่จะตรวจสอบให้การกระทำนั้นเป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตได้อย่างแท้จริง

(๔) ให้กำหนดอายุการได้รับอนุญาตเฉพาะกรณีที่เป็น และในกรณีที่มีการกำหนดอายุการได้รับอนุญาตและการต่ออายุการได้รับอนุญาต ต้องแสดงเหตุผลของการขอต่ออายุการได้รับอนุญาต และต้องมีการตรวจสอบการดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตที่ผ่านมาด้วย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต ซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๕) ให้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการขออนุญาต และการบังคับการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการอนุญาตนั้น

๑.๔.๔ การร่างกฎหมายเพื่อให้มีระบบคณะกรรมการ ให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น กรณีจำเป็นเช่นว่านั้น เช่น การกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่

(๑) วางกฎเกณฑ์ในการกำกับควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

(๒) วินิจฉัยชี้ขาด

(๓) ให้คำปรึกษาทางเทคนิคหรือเป็นเรื่องซึ่งต้องการความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกอบการตัดสินใจของผู้มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย

(๔) พิจารณาหาข้อยุติที่ได้รับการยอมรับร่วมกัน โดยมีตัวแทนจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๕ ในกรณีจำเป็นต้องมีระบบคณะกรรมการ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดขั้นตอนและวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการต้องไม่เป็นการเพิ่มภาระโดยไม่จำเป็น

(๒) คณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่วางกฎเกณฑ์หรือคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด ต้องไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่อาจจะต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์นั้น หรืออาจเป็นคู่กรณีในเรื่องนั้น และต้องมีการแยกหน้าที่ระหว่างผู้วางกฎเกณฑ์หรือผู้กำกับควบคุมออกจากผู้ปฏิบัติ

(๓) ไม่กำหนดให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เว้นแต่เป็นคณะกรรมการที่กำหนดนโยบายระดับชาติ

(๔) กรรมการโดยตำแหน่งพึงมีตามความจำเป็น และการกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งบางตำแหน่งเป็นกรรมการสมควรพิจารณากำหนดเท่าที่จำเป็น เช่น ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ. เนื่องจากตำแหน่งดังกล่าวมีหน้าที่ต้องให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว และในกรณีที่มีคณะกรรมการโดยตำแหน่ง เมื่อคณะกรรมการนั้นมีมติในเรื่องใด มติดังกล่าวย่อมผูกพันองค์กรที่กรรมการโดยตำแหน่งผู้นั้นดำรงอยู่ด้วย เว้นแต่กรรมการผู้นั้นได้แสดงความไม่เห็นด้วย โดยวิธีการลงคะแนนคัดค้าน หรือบันทึกข้อไม่เห็นด้วยในรายงานการประชุมแล้ว

(๕) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับความเชี่ยวชาญในเรื่องซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการอย่างแท้จริง และห้ามแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีลักษณะการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ทั้งนี้ ในการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องสอดคล้องกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนั้นด้วย

๑.๔.๖ การร่างกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ดุลพินิจต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญรับรอง

(๒) การใช้ดุลพินิจต้องสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๓) การใช้ดุลพินิจต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยอาจปรึกษา ทารือหรือรับฟังข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบให้ข้อมูลและได้แสดงคัดค้านได้ และต้องแสดงเหตุผลประกอบการใช้ดุลพินิจนั้นไว้ด้วย

(๔) การใช้ดุลพินิจต้องคำนึงถึงหลักความพอสมควรแก่เหตุ และประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับกับประโยชน์ที่เอกชนต้องเสียไป รวมทั้งความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่เอกชน

(๕) เจ้าหน้าที่ซึ่งใช้อำนาจดุลพินิจต้องไม่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับการใช้อำนาจดุลพินิจนั้น เว้นแต่เป็นกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และหากปล่อยให้ล่าช้าจะเกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลโดยไม่มีทางแก้ไขได้

(๖) การกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการ ตลอดจนระยะเวลา สำหรับการดำเนินการในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และกรอบการใช้ดุลพินิจต้องชัดเจน สำหรับรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับวิธีปฏิบัติอาจกำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรองได้

(๗) ให้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

๒. แนวทางการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย กำหนดให้ในการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ให้นำหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางดังต่อไปนี้

๒.๑ การจัดทำกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ

๒.๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ โดยในการรับฟังความคิดเห็นอย่างน้อยต้องรับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐนั้น หรือผ่านเว็บไซต์ www.lawamendment.go.th หรือจะใช้วิธีอื่นใดด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน

๒.๑.๒ ในการรับฟังความคิดเห็น ให้หน่วยงานของรัฐประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา
- (๒) ความจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมายขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหานั้น
- (๓) หลักการอันเป็นสาระสำคัญของกฎหมายที่จะตราขึ้น และ
- (๔) ประเด็นที่จะรับฟังความคิดเห็นหรือร่างพระราชบัญญัติที่จะรับฟัง

ความคิดเห็น

๒.๑.๓ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น โดยในรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- (๒) จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- (๓) พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น
- (๔) ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- (๕) ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- (๖) คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น และ
- (๗) การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำ

ร่างกฎหมาย

๒.๑.๔ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ท้ายระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ได้ปรับปรุง และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๔

เมษายน ๒๕๖๐ และในการส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอร่างกฎหมายที่ได้จัดทำขึ้นให้เสนอพร้อมรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นด้วย

๒.๑.๕ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีวิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็นที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำขึ้นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตรวจสอบการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ และตรวจสอบการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) แล้วเห็นว่า จำเป็นต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นหรือการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพิ่มเติม ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องคืนเพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอเรื่องดำเนินการเพิ่มเติมโดยให้ระบุการดำเนินการให้ชัดเจนด้วย และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้ส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒.๑.๖ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติส่งร่างกฎหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกานำผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำขึ้น มาประกอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย

ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ และตรวจสอบการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) แล้วเห็นว่า จำเป็นต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจดำเนินการดังกล่าวเอง หรือจะขอให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ และเมื่อได้ดำเนินการแล้วให้จัดทำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วย สำหรับกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพิ่มเติม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจดำเนินการดังกล่าวเอง หรือจะขอให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเป็นผู้ดำเนินการดังกล่าวเพิ่มเติมก็ได้ เพื่อนำมาประกอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายต่อไป

๒.๑.๗ ในกรณีที่ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของร่าง และสมควรแก้ไขการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพิ่มเติมตามประเด็นที่มีการแก้ไข ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องดำเนินการดังกล่าว และให้ส่งคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ที่ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วมาพร้อมกับการยืนยันให้ความเห็นชอบร่างกฎหมาย เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

**๒.๒ การดำเนินการกรณีร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ดำเนินการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี**

ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ใน
ข้อ ๒.๑.๕

**๒.๓ การดำเนินการกรณีร่างกฎหมายที่อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา**

ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดไว้ใน
ข้อ ๒.๑.๖ หรือข้อ ๒.๑.๗ สำหรับกรณีการดำเนินการตามข้อ ๒.๑.๗ หากหน่วยงานของรัฐได้มี
หนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหนังสือ
ขอให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอร่างกฎหมายดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑.๗ ได้

**๒.๔ การดำเนินการกรณีร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาและอยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี**

ในกรณีที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นว่า ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจ
พิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาของร่างจนแตกต่างจาก
ร่างที่หน่วยงานของรัฐเสนอ และสมควรแก้ไขการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
เพิ่มเติมตามประเด็นที่มีการแก้ไข ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของ
เรื่องดำเนินการดังกล่าว และให้ส่งคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตรา
พระราชบัญญัติ (Checklist) ที่ได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อ
ดำเนินการต่อไป

**๒.๕ ในกรณีที่ร่างกฎหมายใด มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือต้องดำเนินการเป็นการลับ
หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายให้
แตกต่างจากแนวทางตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑.๑ หรือ ข้อ ๒.๑.๒ ก็ได้ แต่หน่วยงานของรัฐ
เจ้าของเรื่องต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเป็นรายกรณีไป**

นอกจากนี้ ได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรา
พระราชบัญญัติ (Checklist) เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมาย
ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น และ
มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ (เรื่อง นโยบายการปฏิรูปกฎหมายในส่วนที่
เกี่ยวกับฝ่ายบริหาร)^๖ โดยให้เป็นหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรา

^๖คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบนโยบายการปฏิรูปกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับ
ฝ่ายบริหาร ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เสนอ และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ในการเสนอร่าง
กฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีต้องมีการตรวจสอบ “ความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ” (Checklist) รวม
๑๐ ประการ อย่างเคร่งครัดด้วย รวมทั้งต้องเสนอแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรองและกรอบระยะเวลา และ

พระราชบัญญัติทำระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป^๓ ซึ่งจะพิจารณาศึกษาในบทที่ ๓ ต่อไป

บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรายละเอียดของเนื้อหาให้ได้ความชัดเจนและให้ได้ข้อยุติ ในหลักการก่อนนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี และกรณีที่ต้องมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลจะต้องเป็นกรณี ที่มีความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ของประชาชนและของประเทศเป็นสำคัญเท่านั้น ตลอดจนต้องพิจารณาความเร่งด่วนตาม Function (ภารกิจพื้นฐาน) Agenda (ภารกิจยุทธศาสตร์ นโยบายเร่งด่วน แนวทางปฏิรูปภาครัฐ งบประมาณ บูรณาการ) ที่มีผลต่อการปฏิรูปประเทศ และมีความทันสมัยและเป็นสากล รวมทั้งพิจารณาความจำเป็นในการคงอยู่ของ คณะกรรมการต่าง ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายปฏิรูปที่สำคัญมีความต่อเนื่อง และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของ ประเทศด้วย ทั้งนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดทำแนวปฏิบัติ ในเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามนโยบายการปฏิรูปกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับฝ่ายบริหารอย่างเคร่งครัดต่อไป สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนักหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คำวนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๑๕๑ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายบริหารลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐, จาก http://www.cabinet.soc.go.th/doc_image/๒๕๕๔/๔๙๓๓๑๒๘๑๓.pdf.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, สำนักหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คำวนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๒๖๑ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐, จาก http://www.cabinet.soc.go.th/doc_image/๒๕๖๐/๔๙๓๓๒๓๗๑๒๒๒.pdf.

บทที่ ๓

การรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

โดยที่ปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาคือเป็นการเพิ่มภาระของภาครัฐ รวมทั้งบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียนและเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง อันเนื่องมาจากกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบและไม่มีบทกำหนดโทษสำหรับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ตามที่คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาศึกษาเรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) โดยคณะกรรมการได้ประมวลผลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ไม่ว่าจะเป็นด้านควบคุมทางทะเบียน ด้านความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ และด้านบทบาทหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีกฎหมายที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องเพียงเรื่องการสาธารณสุขหรือการจัดสวัสดิภาพสัตว์เท่านั้น ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นว่า กฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมาตรการที่ภาครัฐนำมาใช้รองรับภารกิจการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจะเป็นอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ซึ่งมีได้มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการเรื่องสัตว์ และปรากฏตัวอย่างที่เห็นเป็นรูปธรรมเพียงการดำเนินการของกรุงเทพมหานครที่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีข้อบัญญัติท้องถิ่นและระเบียบรองรับภารกิจต่าง ๆ ไว้ ทั้งนี้ จากการศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการพบว่า หากจะมีการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจำเป็นต้องติดตามกลไกและพิจารณาประเด็นปัญหาทางกฎหมายในด้านประสิทธิภาพและการบังคับใช้กฎหมาย รวมทั้งรายละเอียดของมาตรการในทางปฏิบัติ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการข้อมูลทางทะเบียนที่ต้องมีการดำเนินการให้มีความเชื่อมโยงและชัดเจนต่อไป

ในการนี้ เพื่อให้เกิดกลไกและมาตรการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงดังกล่าว จำเป็นจะต้องตรากฎหมายอันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการสำหรับเจ้าของสัตว์ โดยคณะกรรมการเห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ซึ่งอาจแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในหมวดการจัดสวัสดิภาพสัตว์ รวมทั้งควรกระจายอำนาจอันเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องสัตว์ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) และ

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความพร้อมของแต่ละท้องถิ่นต่อไป

ดังนั้น คณะกรรมการจึงขอสนับสนุนให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๓ ต่อไป

๒. ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง

เพื่อให้มีการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง คณะกรรมการจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ใน ๒ ช่องทาง คือ

๒.๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (www.senate.go.th) รวมระยะเวลา ๒๒ วัน

๒.๑.๒ การรับฟังความคิดเห็นโดยการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)” เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการอธิการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

๒.๒ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

๒.๒.๑ รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงกับแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จากหน่วยงานภาครัฐและผู้เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ รับฟังความคิดเห็นต่อการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

๒.๒.๓ รับฟังความคิดเห็นแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่กระบวนการตรากฎหมาย ว่าด้วยป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ที่เหมาะสมต่อไป

๒.๓ ความเห็นที่ได้จากการรับฟังในแต่ละประเด็น

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่จะดำเนินการอภิปราย คือ

ประเด็นที่หนึ่ง มาตรา ๒๒/๑ โดยมีหลักการสำคัญ คือ กรณีสัตว์มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ ข้อพิจารณาสำหรับการขึ้นทะเบียน อาทิ กระบวนการ องค์ประกอบ การอำนวยความสะดวก สิทธิประโยชน์ แรงจูงใจ และความสงบเรียบร้อยที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งการกำหนด ประเภท จำนวน และเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

ประเด็นที่สอง มาตรา ๓๒/๑ ประเด็นโทษสำหรับการฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่น

๒.๓.๑ การรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงกับแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... จากหน่วยงานภาครัฐและผู้เกี่ยวข้อง

ประเด็นเจ้าของสัตว์

ประเด็นบทนิยามศัพท์ คำว่า “เจ้าของสัตว์” ควรหมายความรวมถึง ผู้เลี้ยงสัตว์แบบเคาะกะละมังเลี้ยงหรือไม่นั้น สืบเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีโทษทางอาญา จึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด อีกทั้งมีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๖๔/๒๕๕๖ กรณีเจ้าของสัตว์ประเภท “ผู้ให้อาหารสุนัขเป็นประจำด้วย” ต้องนำสัตว์ไปจดทะเบียนตาม ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข พ.ศ. ๒๕๔๘ นั้น “ขัดต่อหลักความได้สัดส่วน” จึงวินิจฉัยให้เพิกถอนบทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าของสัตว์” ในส่วนที่ให้หมายความรวมถึง “ผู้ให้อาหารสุนัขเป็นประจำด้วย”

ประเด็นการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ต้องไม่สร้างภาระต่อประชาชน หรือทำอย่างไรที่จะให้ประชาชนเกิดภาระน้อยที่สุดภายหลังกฎหมายมีผลบังคับใช้ ทั้งนี้ ในส่วนของความรู้สึกของเจ้าของสัตว์ หากเป็นผู้ที่เข้าใจจะทราบว่า “ไมโครชิป” มีขนาดเล็กมาก การฉีดไมโครชิปเสมือนกับการฉีดยาทั่วไป และปัจจุบันในต่างประเทศสามารถฉีดไปพร้อมกับวัคซีนได้แล้ว และมีอายุการใช้งานมากกว่า ๑๐ ปี ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องประชาสัมพันธ์ว่าการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์รัฐจะรบกวนการดำรงชีวิตสัตว์ให้น้อยที่สุด

ประเด็นการบังคับใช้กฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายโดย อปท. กับเจ้าของสัตว์เลี้ยงจะสามารถดำเนินการได้สำเร็จหรือไม่ เพราะในอดีตที่ผ่านมากรมปศุสัตว์เคยมีหน้าที่ในการขึ้นทะเบียนสัตว์ที่เป็น “ปศุสัตว์” หรือสัตว์เศรษฐกิจมาก่อนแล้ว ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ แต่กรณีของแมวและสุนัขจะมอบหมายให้ อปท. รับผิดชอบดำเนินการ จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ หรือการออกกฎหมายได้แต่การบังคับใช้กฎหมายจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่

สำหรับกรณีเทศบาลนครหรือเทศบาลเมืองอาจจะดำเนินการได้ เพราะมีความพร้อม และมีสัตว์แพทย์ แต่สำหรับท้องถิ่นขนาดเล็ก ๆ ที่โครงสร้างไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการ การออกกฎหมายดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับท้องถิ่น จึงขอเสนอให้มีการบูรณาการภารกิจงาน โดยกรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานหลัก ส่วน อปท. จะเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณให้กับกรมปศุสัตว์ เนื่องจากกรมปศุสัตว์มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว มากกว่า อีกทั้งกฎหมายฉบับนี้มีบทกำหนดโทษซึ่งเป็นโทษปรับด้วย อนึ่ง สำหรับกรณีที่ผ่านมากรมปศุสัตว์ไม่สามารถขึ้นทะเบียนสัตว์ดังกล่าวข้างต้นได้มีการกำหนดโทษไว้หรือไม่

ประเด็นผู้ค้าและผู้เพาะพันธุ์สัตว์

การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ควรรวมถึงเจ้าของสัตว์ ประเภทผู้ค้าและผู้เพาะพันธุ์สัตว์ด้วย ทั้งนี้ ไม่ควรใช้หลักเกณฑ์เดียวกันกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงทั่วไป

ประเด็นการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์มีความสำคัญมาก จึงควรมีการประชาสัมพันธ์การบังคับใช้กฎหมายให้ประชาชนได้รู้จักหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมาย โดยเฉพาะเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ที่เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ เพราะที่ผ่านมาในพื้นที่กรุงเทพมหานครต้องมีการนำสุนัขมาจดทะเบียนตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข พ.ศ. ๒๕๔๘ แล้ว แต่ทว่ายังคงมีปัญหา เช่น การฉีดไมโครชิปแล้วติดขัดปัญหาความร่วมมือของประชาชน และปัญหาด้านอุปกรณ์อย่างเครื่องอ่านค่าไมโครชิป

การจะให้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้ วิธีการต้องชัดเจน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ โดยงานของ อปท. (กรุงเทพ) กับงานสิ่งแวดล้อมต้องทำควบคู่กันไป ทั้งนี้ ในต่างประเทศกฎหมายสามารถบังคับใช้ได้จริง

สำหรับกรณีกรุงเทพมหานครมีความเห็นว่า รัฐบาลการประชาสัมพันธ์การบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนที่เป็นเจ้าของสัตว์ไม่มีความรู้ ว่า ต้องนำสัตว์ไปขึ้นทะเบียนทั้งที่

ความพร้อมของ กทม. เชื่อว่ามีมากกว่าร้อยละ ๘๐ และหากได้รับความร่วมมือจากอาสาสมัครชุมชนในการจัดเก็บข้อมูลเชิงสถิติคาดว่า สามารถดำเนินการได้ทุกปี

ทั้งนี้ นอกจากการประชาสัมพันธ์การบังคับใช้กฎหมายแล้ว ต้องมีการประชาสัมพันธ์เรื่องความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ต่อสัตว์ตลอดอายุขัยสัตว์ด้วย และต้องสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเลี้ยงสัตว์ โดยในเบื้องต้นหากคิดจะเลี้ยงสัตว์ต้องมีความรับผิดชอบต่อ

ประเด็นการใช้จ่ายงบประมาณ

การใช้จ่ายงบประมาณอันเนื่องมาจากการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง แม้เป็นการใช้งบประมาณของรัฐ ควรมุ่งเน้นประเด็น “สุขภาพหนึ่งเดียวของคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม” ยกตัวอย่างกรณีสุนัขจรจัดในชุมชน ซึ่งปัจจุบันมีข่าวการแพร่ระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าที่รัฐและประชาชนต้องช่วยกันกำจัดโรคดังกล่าว โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติอยู่ระหว่างออกกฎหมายเพื่อกำหนดแนวทางให้ อปท. สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก ให้ประชาชนมีความสุขที่ดี มีความชัดเจนในการปฏิบัติ เพราะนอกเหนือจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๙ ที่บัญญัติให้อำนาจกับ อปท. ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์แล้ว จำเป็นจะต้องอาศัยอำนาจตามประกาศที่ออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้เพื่อใช้ในการควบคุมโรคอีกทางหนึ่ง โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรเร่งออกหลักเกณฑ์และวิธีการให้สอดคล้องข้อเสนอของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)

ประเด็นการย้ายทางทะเบียน

การดำเนินการย้ายทางทะเบียนสำหรับสัตว์เลี้ยง คาดว่าภายหลังการบังคับใช้กฎหมายแล้ว การย้ายทะเบียนสำหรับสัตว์เลี้ยงไม่น่าจะเกิดความยุ่งยาก

ประเด็นสารบบการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

การทำสถิติการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง และการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่สามารถติดตัวสัตว์ไปในทุกที่ และในอนาคตอาจเป็นหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ที่จะต้องดูแลเครือข่ายการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ส่วนการสำรวจที่จะเกิดความชัดเจนจำเป็นจะต้องเป็นหน้าที่ของ อปท. ในการสำรวจที่สามารถดำเนินการได้อย่างแม่นยำ

อย่างไรก็ตาม หากกรมปศุสัตว์สามารถเป็นศูนย์กลางของระบบฐานข้อมูลการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงได้ การควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าจะสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ แต่ข้อเท็จจริงจะสามารถดำเนินการได้คิดเป็นอัตราร้อยละเท่าใดนั้น ยังคงเป็นปัญหาอยู่ เพราะปัจจุบันเกิดปัญหาดังกล่าวในทุกชุมชน เพราะมีกลุ่มผู้รักสัตว์เป็นผู้ให้อาหาร ซึ่งขาดระเบียบในการให้อาหาร จึงควรมีการประชุมหารือร่วมกันของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อหาวิธีการและจัดสถานที่ให้เหมาะสมต่อไป รวมทั้งควรเสนอให้ อปท. ที่มีความพร้อมเข้าไปร่วมทำหมันและฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าก่อน และโดยเฉพาะสุนัขชุมชนที่มีปัญหาควรมีการจับไปกักขัง เช่น ดุร้าย เป็นต้น สำหรับสุนัขที่น่ารักเชื่อว่าชุมชนสามารถดูแลต่อไปได้ หากไม่มีสุนัขเกิดใหม่เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ เพื่อลดภาระของเจ้าของสัตว์ที่ต้องนำสัตว์มาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง สำหรับกรณีบ้านสงเคราะห์สัตว์ที่มีสัตว์เลี้ยง ๕๐๐ - ๗๐๐ ตัว การรับภาระการขึ้นทะเบียนและการเสียค่าใช้จ่ายสำหรับค่าฉีดไมโครชิปต่อตัวจำนวน ๑๐๐ - ๒๐๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก

ทั้งนี้ หากได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ดังกล่าวโดยรัฐจัดสรรงบประมาณให้จะสามารถลดภาระได้

อนึ่ง เชื่อว่ากฎหมายทุกฉบับถูกบัญญัติขึ้นเพื่อประโยชน์ของประชาชน สำหรับกรณีการทารุณกรรมสัตว์ที่ผู้บังคับใช้กฎหมายยังต้องมีการประชาสัมพันธ์ออกไปหากเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรา ๒๑ (๖) “การฆ่าสัตว์ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อเป็นการป้องกันอันตรายแก่ชีวิตและร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์อื่น หรือป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่ทรัพย์สิน” สามารถกระทำได้ ไม่มีความผิดตามกฎหมายดังกล่าว

ประเด็นความสำคัญของทะเบียนสัตว์เลี้ยง

การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงกับการจัดสวัสดิภาพสัตว์มีเจตนารมณ์ดังนี้

(๑) เป็นการป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ทางอ้อม

(๒) การจัดสวัสดิภาพสัตว์มุ่งเน้นให้เจ้าของสัตว์เป็นผู้ดูแลสัตว์ ซึ่งปัจจุบันร่างประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดสวัสดิภาพสัตว์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะประกาศกำหนดนั้น จะกำหนดให้สัตว์มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ ๕ ประการ

(๓) ป้องกันการทอดทิ้งสัตว์ โดยเฉพาะการห้ามนำสัตว์ไปปล่อย เพราะการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจะเป็นการระบุตัวตนของเจ้าของสัตว์จากเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ตามความในมาตรา ๒๒/๑ จะนำมาซึ่งการบังคับใช้กฎหมายตามมาตรา ๒๓ (ห้ามนำสัตว์ไปปล่อย ละทิ้งสัตว์) โดยสัตว์จรจัดจะลดจำนวนลงเมื่อมีการบังคับใช้กฎหมายตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และส่งผลดีในหลายประเด็น ไม่ว่าจะเป็นชุมชน ประชาชน อีกทั้งสามารถลดปัจจัยปัญหาอื่น

ที่ผ่านมาบทบาทของ อปท. ภายหลังจากออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ยังคงมีสุนัขชุมชนอยู่ เมื่อ อปท. จับสัตว์มากักขังแล้ว ๓๐ วัน เพื่อให้สัตว์ดังกล่าวตกเป็นของ อปท. แล้ว อปท. จึงจะสร้าง “ศูนย์พักพิง” เพื่อใช้สำหรับการดูแลสัตว์จรจัดดังกล่าว ทั้งนี้ อปท. ต้องมีการกำหนดแผนงานเป็นระยะเวลา ๔ ปี ของ อปท. ก่อน

ในการดำเนินการเพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง “เจ้าของสัตว์” ที่คิดจะเลี้ยงสัตว์ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นที่มีความคิดที่จะเลี้ยงสัตว์ไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการ เพราะต้องรับผิดชอบสัตว์ไปตลอดอายุขัยของสัตว์ดังกล่าว อีกทั้งความจำเป็นที่จะต้องระบุตัวตนของเจ้าของสัตว์ยังมีประโยชน์สำหรับกรณีสุนัขหาย สัตว์พลัดหลง และการติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์จะทำให้ไม่มีผู้ใดสามารถแอบอ้างความเป็นเจ้าของสัตว์ได้

ประเด็นความผิดเกี่ยวกับการปล่อยหรือละทิ้งสัตว์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงต้องหารือร่วมกันเพื่อศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น ส่วนคดีความที่ผ่านมาแม้จะจับผู้ปล่อยสัตว์ไม่ได้ แต่ต่อไปหากมีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงแล้ว การปล่อยสัตว์จะสามารถสืบค้น

เจ้าของสัตว์ได้ และสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ และจะเป็นการลดจำนวนการปล่อยสัตว์เลี้ยงได้ต่อไป

ประเด็นบริบทของแต่ละพื้นที่

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติแบบเปิดไว้สำหรับแต่ละท้องถิ่น โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละพื้นที่ที่มีสัตว์เลี้ยงต่างกัน แต่ในวาระเริ่มแรกอาจกำหนดให้สุนัขและแมวต้องมีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงก่อน เพราะเป็นบริบทที่เป็นปัญหา ทั้งนี้ มิติของแต่ละท้องถิ่นย่อมสามารถออกข้อบัญญัติเพิ่มเติมสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงประเภทอื่น โดยกรมปศุสัตว์ต้องมีการให้ภาพรวมในเรื่องของการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงก่อน

ประเด็นสัตว์ไม่มีเจ้าของ

สำหรับกรณีที่ท้องถิ่นจะสามารถเป็นเจ้าของสัตว์ได้นั้น ต้องมีข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ก่อน และเมื่อพบสัตว์ในเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังกล่าว จึงนำสัตว์ที่ต้องห้ามดังกล่าวมากักขังไว้ ๓๐ วัน หากไม่มีเจ้าของมารับคืน สัตว์ดังกล่าวจึงจะตกเป็นของ อปท. และเป็นหน้าที่ของ อปท. ดังกล่าวที่จะดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ในการนี้ ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่จะออกตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องรอประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนว่าจะกำหนดมาตรฐานเบื้องต้นหรือไม่ว่า “สัตว์เลี้ยง” ประเภทใดหรือชนิดใดบ้างที่จะต้องนำมาขึ้นทะเบียน ทั้งนี้ ต้องพิจารณา มิติและศักยภาพ รวมถึงผลกระทบของแต่ละชุมชนประกอบด้วย

ประเด็นการเลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงสัตว์ต้องพิจารณาเรื่องความพร้อมของเจ้าของสัตว์ประกอบด้วย กล่าวคือ เจ้าของสัตว์จำเป็นจะต้องมีความพร้อมดังนี้

- (๑) สถานที่
- (๒) เวลา
- (๓) เงิน
- (๔) ความตั้งใจที่จะเลี้ยงสัตว์จนสิ้นอายุขัยของสัตว์

ข้อดีเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว มีดังนี้

- (๑) รัฐจะได้ผู้เลี้ยงสัตว์ที่มีความพร้อม และจะไม่เกิดกรณีการเพาะพันธุ์สัตว์เพื่อขาย เมื่อขายไม่ได้แล้วปล่อยสัตว์ให้เป็นสัตว์จรจัด
- (๒) เกิดหน่วยงานรับผิดชอบหลักสำหรับการดูแลสัตว์ เช่น ลงโทษปรับเจ้าของสัตว์ผู้ปล่อยหรือละทิ้งสัตว์ หรือกรณีสัตว์ไม่มีเจ้าของ อปท. ที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนจะเป็นผู้ดูแลสัตว์จรจัดดังกล่าว

๒.๓.๒ การรับฟังความคิดเห็นต่อการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

ที่ผ่านมากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับนโยบายจากรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทยแล้ว เนื่องจากปัจจุบันเกิดการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าซึ่งมีความเชื่อมโยงกับ

ร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยปัจจุบัน อปท. มีจำนวน ๗,๘๕๒ แห่ง (รวมกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) ตามหน้าที่และอำนาจของพระราชบัญญัติจัดตั้ง อปท. ทั้ง ๕ ฉบับ ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาลระดับต่าง ๆ มีหน้าที่และอำนาจในการ “ป้องกันและระงับโรคติดต่อ” และอำนาจควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์

ปัจจุบัน อปท. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะมีการถ่ายโอนภารกิจบางภารกิจให้กับ อปท. โดย อปท. ต้องมีกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับ เช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่กรุงเทพมหานครได้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีการขึ้นทะเบียนสุนัข อันนำมาซึ่งการก่อตั้งศูนย์พักพิงสุนัขของกรุงเทพมหานคร และจะเป็นตัวอย่างให้กับ อบต. และเทศบาลต่าง ๆ ต่อไป

ทั้งนี้ ตามร่างพระราชบัญญัติในมาตรา ๒๒/๑ ที่กำหนดให้ อปท. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นว่า ครอบคลุม อปท. ทุกประเภท กล่าวคือ “ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง” ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติจัดตั้งประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และร่างพระราชบัญญัตินี้เห็นว่า อปท. สามารถดำเนินการได้ อีกทั้งข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องดำเนินการตามร่างประกาศมาตรฐานกลางของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่จะประกาศกำหนดซึ่งมีแนวทางที่ชัดเจนในการถือปฏิบัติแล้ว

กรณีเห็นด้วย

ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้ว ต้องมีแผนงานและโครงการบรรจุในส่วนของท้องถิ่นประกอบการดำเนินงานด้วย ข้อพิจารณาต่อไปของ อปท. คือ มีหน้าที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี แผนงานและโครงการ รวมถึงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณแล้วหรือไม่ โดยในส่วนของงบประมาณนั้นสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

(๑) งบประมาณที่ได้รับจัดสรรสำหรับ อปท. และ

(๒) หากเป็นนโยบายของรัฐบาลอาจได้รับงบประมาณอุดหนุนเฉพาะกิจสำหรับภารกิจนั้น

ในการนี้ ภารกิจการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง หากไม่มีการกำหนดภารกิจไว้ในงบประมาณการจ่ายประจำปีงบประมาณ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือแผนงานและโครงการของแต่ละ อปท. จะไม่สามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงได้

ในส่วนของประกาศ พบประเด็นปัญหาของหน่วยตรวจสอบเมื่อไปตรวจสอบ เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีการประชุมเพื่อรวบรวมข้อทักท้วงการใช้งบประมาณของท้องถิ่นภาพรวมและการเบิกจ่าย เป็นต้น อนึ่ง สำหรับกรณีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการออกประกาศชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ จึงจะสามารถแก้ไข

ปัญหาในเรื่องการตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงเห็นว่า อปท. ทุกรูปแบบจะสามารถดำเนินการได้ โดยออกข้อบัญญัติ

อย่างไรก็ตาม กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้เคยออกสำรวจ จำนวนสุนัขและแมวไว้เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ ทุกจังหวัด มีสุนัข จำนวน ๖.๕ ล้านตัว แมว จำนวน ๑.๕ ล้านตัว รวมประมาณ ๘ ล้านตัว ก่อนการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๑ เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัข โดยมีการซักซ้อมทำความเข้าใจระดับจังหวัดก่อนจัดการ มอบหมายภารกิจให้ท้องถิ่นดูแล ซึ่งมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการสำรวจและขึ้นทะเบียน สัตว์ โดยตั้งงบประมาณในการสำรวจไว้ตัวละ ๓ บาท เป็นจำนวนเงิน ๓๐ ล้านบาท

ขณะนี้ได้ใช้งบประมาณไปแล้วกว่า ๑๙ ล้านบาท สำหรับการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๖.๕ ล้านตัว ดังนั้น ในภาพรวมต้องใช้งบประมาณจำนวน ๓๑๑ ล้านบาท เพื่อจัดสรรให้กับ อปท. ในเรื่องวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าของ อปท. ดำเนินการ ของทุกรูปแบบ แต่ไม่รวมองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ปัจจุบันสามารถรวบรวมข้อมูล ในการควบคุมการจับสุนัขตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว จำนวน ๒,๓๐๐ แห่ง คิดเป็น ร้อยละ ๓๐

กรณีไม่เห็นด้วย

มีข้อเสนอว่า อปท. ขนาดเล็ก การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงเลี้ยงควรใส่ไปใน ทะเบียนราษฎรจะสะดวกกว่าหรือไม่ โดยเห็นว่าทะเบียนท้องที่สามารถทำได้ทุกชุมชน ซึ่งนายอำเภอสามารถสั่งการให้เป็นหน้าที่ของกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านได้ เพราะมีความใกล้ชิดและ มีความเชื่อถือศรัทธาในระดับท้องที่มากกว่าระดับท้องถิ่น

ทั้งนี้ ข้อพิจารณาเชิงเปรียบเทียบ คือ สำนักงานทะเบียนกลางสามารถเก็บ ข้อมูลได้ หรือสำหรับกรณี อปท. ที่ไม่มีความพร้อม ในวาระเริ่มแรกปศุสัตว์จังหวัดอาจทำหน้าที่ แทนไปพลางก่อนได้ จนกว่าท้องถิ่นขนาดเล็กจะสามารถดำเนินการได้ แต่ในส่วนของ อปท. ขนาดใหญ่ เช่น เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เชื่อว่าสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นและปฏิบัติ หน้าที่ได้เลย ซึ่งกระบวนการดังกล่าวไม่จำเป็นจะต้องบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒.๓.๓ เพื่อพิจารณาแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่กระบวนการตรากฎหมายว่าด้วยการ ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ที่เหมาะสมต่อไป

ประเด็นมาตรฐานกลาง

ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งเน้นให้ อปท. เป็นผู้ดำเนินการ แต่การ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้เป็นไปตาม ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ซึ่งเป็นมาตรฐานกลางที่จะให้ อปท. ปฏิบัติตาม โดยเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่จะถูกนำมาใช้ต้องไม่ก่อให้เกิดการทรมาน ต่อสัตว์ และสามารถอยู่ได้อย่างถาวร ในการนี้ คณะกรรมการได้สำเนาวิธีการทำเครื่องหมาย ประจำตัวสัตว์เลี้ยง: สุนัขหรือแมว โดยรองศาสตราจารย์นายสัตวแพทย์ปานเทพ รัตนกร คณบดี คณะสัตวแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา โดยมีวิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยงอยู่ ๙ วิธี ซึ่งมีการศึกษาข้อดี ข้อเสีย รวมทั้งจัดทำตารางเปรียบเทียบคุณสมบัติ วิธีการทำเครื่องหมาย

ประจำตัวสัตว์เลี้ยง: สุนัขหรือแมว เพื่อประกอบการพิจารณาของผู้เข้าร่วมการสัมมนาด้วยแล้ว อันจะเป็นประโยชน์ในการทำงานของ อปท. ผ่านมาตรฐานกลางของกรมปศุสัตว์ต่อไป

ประเด็นสุนัขชุมชน

คำว่า “สุนัขชุมชน” ได้นิยามขึ้นจากข้อเท็จจริงสำหรับสุนัขจรจัดปัจจุบัน ที่มีจำนวนกว่า ๘ แสนตัว เพราะคาดว่าภาครัฐไม่สามารถสร้างสถานสงเคราะห์สัตว์ที่สามารถรองรับสัตว์ไปไว้ในความดูแลจังหวัดละ ๑๐,๐๐๐ ตัวได้ ปัญหาสุนัขที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญ ดุร้าย หรือเป็นโรค และก่อให้เกิดปัญหา สัตว์กลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความจำเป็นจะต้องดูแล ในสถานสงเคราะห์ ซึ่งรัฐควรเข้าไปดูแล เพราะไม่สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนหรือไม่สามารถใช้ชีวิต ร่วมกับประชาชนได้ ทั้งนี้ ที่ผ่านมาสัตว์จรจัด เร่ร่อน มักจะอายุไม่ยืน เนื่องจากขาดอาหาร และไม่ได้รับการฉีดวัคซีน จึงอายุสั้น

การให้สุนัขอยู่ในชุมชนโดยมีผู้ดูแล เช่น ตลาด ชุมชน ปัญหาที่ต้องคำนึงถึงต่อไป คือ ทำอย่างไรให้สุนัขพวกนี้ควบคุมจำนวนได้ ควรให้เป็นหน้าที่ของอาสาสมัคร โดยรัฐไม่ควรเข้าไปรับผิดชอบในทุกเรื่อง หากมีอาสาสมัครชุมชนจะช่วยลดภาระงานของ ภาครัฐได้ โดยควรคำนึงถึงประโยชน์และความสอดคล้องของสังคมและวัฒนธรรมไทย เพราะสุนัข ชุมชนเป็นเรื่องของวิถีชนบท ซึ่งปัญหาที่มักพบสำหรับกรณีสุนัขชุมชนจะเกิดเฉพาะเขตเมือง เท่านั้น ทั้งนี้ ตามกฎหมายแล้ว “สุนัขจรจัด” ต้องไม่มี เพราะตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องทำลายสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ รวมทั้งกฎหมายมิได้รองรับเฉพาะกรณีสุนัขดุร้าย

อย่างไรก็ดี กรณีการฉีดวัคซีนป้องกันโรค การทำหมันสำหรับสัตว์จรจัดได้ ต้องมีการขยายความเพิ่มเติมในเรื่องของมาตรการดูแลสัตว์ ซึ่งมีความหลากหลายของปัญหาที่จะ ตามมา ดังนั้น แนวทางที่จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้ คือ ผู้รักสัตว์ต้องมีความรับผิดชอบต่อสัตว์ด้วย ต้องดูแลสัตว์มิให้ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น และสำหรับ อปท. ที่ไม่มีความพร้อม อาจต้องใช้ภาคประชาสังคมหรืออาสาสมัครมาใช้แทนกระบวนการดังกล่าว ข้างต้น

ประเด็นหลักสวัสดิภาพสัตว์

การควบคุมสุนัขจรจัดตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมฯ พยายามกำหนดให้ผู้รับผิดชอบเป็นหน่วยงานของรัฐ แต่ข้อเท็จจริงแล้วควรเป็นเรื่องของวินัยและความรับผิดชอบต่อเจ้าของสัตว์ ซึ่งมีความจำเป็น โดยเจ้าของสัตว์สามารถจัดสวัสดิภาพสัตว์ ได้ตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ทั้ง ๕ ข้อ โดยที่ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ยกร่างประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดสวัสดิภาพสัตว์ โดยในเบื้องต้น ต้องดำเนินการจัดสวัสดิภาพสัตว์ตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) เป็นหลักการที่มี วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการดูแลความเป็นอยู่ที่ดีของสัตว์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ วิชาการ และสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและยับยั้งการกระทำที่เป็นการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างไม่ถูกต้อง บนแนวคิดที่ยอมรับว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถรับรู้ความรู้สึกได้เช่นเดียวกับมนุษย์ และด้วยหลักฐานจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่พบว่าสัตว์มีปฏิกิริยาที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและพฤติกรรมเมื่อได้รับการกระตุ้นด้วยความรู้สึกชนิดต่าง ๆ ทั้งความ หิว ความกระหาย ความเจ็บปวด ความหวาดกลัว ความหดหู่ และความยินดี ประกอบกับเหตุผล

ทางศีลธรรม สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งโลก (The World Society for the Protection of Animals: WSPA) ในฐานะที่ปรึกษาองค์การสหประชาชาติและสภายุโรปจึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติต่อสัตว์ที่ถูกต้องตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ขึ้น โดยได้นำเสนอในรูปของ “หลักสวัสดิภาพสัตว์ ๕ ประการ” อันประกอบด้วย

(๑) สัตว์ต้องได้รับอาหารและน้ำที่เพียงพอ ไม่หิวหรือกระหาย

(๒) สัตว์ต้องมีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย

(๓) สัตว์ต้องไม่ทุกข์ทรมาน บาดเจ็บ หรือเป็นโรค

(๔) สัตว์ต้องไม่หวาดกลัวหรือหวาดระแวง และ

(๕) สัตว์ต้องสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมตามธรรมชาติ

การเลี้ยงสุนัขโดยผู้เลี้ยงที่ปราศจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและขาดความรับผิดชอบ ไม่ดูแลสุนัขให้ได้รับสวัสดิภาพอย่างเพียงพอตามแนวทางของหลักอิสรภาพ ๕ ประการ อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพของสุนัข

ประเด็นการแสดงความเป็นเจ้าของสัตว์

ปัจจุบัน อปท. ได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านสวัสดิภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย ดังนั้น หากเพิ่มภารกิจการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจะสามารถแยกให้เกิดความชัดเจนได้ว่า “ผู้ใด” เป็นเจ้าของสัตว์ หรือการขึ้นทะเบียนเป็น “สัตว์เลี้ยงชุมชน” สำหรับสัตว์ไม่มีเจ้าของ

ประเด็นท้องถิ่นขนาดเล็ก

เชื่อว่าปัญหาข้อขัดข้องที่อาจจะเกิดขึ้น จะเกิดขึ้นกับท้องถิ่นขนาดเล็ก ซึ่งอาจเกิดจากมิติที่ต่างกันทั้งด้านงบประมาณและการเรียนรู้ จึงควรมีการหารือร่วมกันเพื่อปรับแผนงานการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป อีกทั้งจะอย่างไรให้สัตว์ที่อยู่ในชุมชนสามารถดำรงอยู่กับชุมชนต่อไปได้ โดยควรมีการศึกษาช่องทางให้สัตว์ดังกล่าวสามารถอยู่ร่วมกันกับประชาชนได้ เพราะเป็นวิถีชีวิตแบบไทย ๆ และการอยู่ร่วมกันของชุมชน ทั้งนี้ ในส่วนของอาสาสมัครที่เลี้ยงสัตว์ในชุมชนจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจจะเป็นการเพิ่มหน้าที่และอำนาจให้กับ อปท. ในอนาคตต่อไป

ประเด็นศูนย์พักพิงสัตว์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความห่วงใยเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ไม่มีเจ้าของ ปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้ยกย่องระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... ขึ้น มีวัตถุประสงค์ดูแลสัตว์ที่ถูกทอดทิ้ง สัตว์ไม่มีเจ้าของ สัตว์ที่ถูกทารุณกรรม ซึ่งกำหนดให้ท้องถิ่นที่มีความจำเป็น ความพร้อม และความเหมาะสม ทั้งด้านงบประมาณและสถานที่สามารถจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์ได้ โดยต้องคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายของท้องถิ่นเป็นหลักด้วย เช่น ค่าโรงเรือน ค่าอาหาร ค่าเวชกรรม ค่าตรวจวินิจฉัย และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยเบิกจ่ายเท่าที่จ่ายจริงที่กรมปศุสัตว์กำหนด

๓. การวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมาย

เมื่อพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้อง การเลี้ยงสัตว์ตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในมาตรา ๔ บทนิยามศัพท์คำว่า “สัตว์” ได้มีการออกประกาศขยายนิยามคำว่า “สัตว์” ออกไปแล้วหลายฉบับ เพื่อสร้างระบบควบคุมโรคตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์

ทั้งนี้ ความในมาตรา ๗ กำหนดให้ “เจ้าของสัตว์” ต้องปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด ซึ่งปัจจุบันร่างกฎกระทรวงว่าด้วยระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว อยู่ระหว่างรอการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป โดยเป็นการกำหนดระบบควบคุมเฉพาะในสถานเลี้ยงสัตว์แต่ละชนิด ส่วนกรณีของ “สุนัขและแมว” กรมปศุสัตว์สามารถกำหนดขอบเขตได้แต่เฉพาะการควบคุมโรค ดังนั้น กรณีสุนัขและแมวจะต้องมีการกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นกรณีพื้นที่ที่เหมาะสมในการเลี้ยง การออกนอกสถานที่เลี้ยง ระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาด รวมถึงการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ไว้ขยายพันธุ์ที่ตรงมีความเหมาะสม

อย่างไรก็ดี ความในมาตรา ๙ กำหนดให้หากอธิบดีเห็นสมควรจะมีการออกประกาศให้มีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ปัจจุบันกรมปศุสัตว์ได้ออกประกาศกำหนดสัตว์ที่ต้องทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์บางส่วนแล้ว โดยเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่สามารถดำเนินการได้ในปัจจุบัน คือ การติเบอร์ซึ่งใช้สำหรับสัตว์ใหญ่ ส่วนการฉีดไมโครชิปเจ้าของสัตว์มักไม่เห็นด้วยที่จะฉีดไมโครชิป ซึ่งปกติจะใช้เฉพาะสัตว์กรณีที่มีโรคมือเท้าปากระบาดกับกรณีจะจำหน่ายสัตว์ดังกล่าว ทั้งนี้ ยังไม่มีการประกาศสำหรับกรณี “สุนัขและแมว”

ในปัจจุบันกรณีของสุนัขยังคงเป็นปัญหา เพราะยังไม่ได้ประกาศกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งแต่เดิมมีความพยายามเรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) แต่ติดปัญหาทางเทคนิค จึงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ

ส่วนกรณีของเครื่องหมายประจำตัวสัตว์โดยการฉีดไมโครชิป ที่ผ่านมามีปัญหาการอ่านค่าไมโครชิปของแต่ละบริษัท กรอกข้อมูล การลงระบบ ทั้งนี้ กรณีของสุนัขหากสามารถให้องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้ามาร่วมเป็นหน่วยงานหลักในการดูแล การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง และติดเครื่องหมายประจำตัวสัตว์จะช่วยให้การทำงานรวดเร็วยิ่งขึ้น

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ หมวด ๓ การจัดสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้มีกระบวนการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยเพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๑ กำหนดให้ อปท. ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง และมีบทกำหนดโทษสำหรับเจ้าของสัตว์ที่ฝ่าฝืนไม่นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามบทบัญญัติ มาตรา ๒๒/๑

หลักการและเหตุผลของคณะกรรมการ คือ ผลสืบเนื่องของปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดภาระของรัฐที่ต้องเข้ามาแก้ไขและเยียวยาปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการปล่อยปละละเลยทอดทิ้งสัตว์เลี้ยงก่อปัญหาต่อสังคม ปัญหาการขาดความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ในการควบคุมโรคและการควบคุมจำนวนสัตว์เลี้ยง จึงกำหนดให้มีการควบคุมทางทะเบียน (ความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์) เพิ่มบทบาทหน้าที่ของ อปท.

เมื่อวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติกับการกิจหน้าที่และอำนาจของ อปท.

(๑) ข้อกฎหมายที่กำหนดหน้าที่และอำนาจของ อปท. ในเรื่องดังกล่าว

(๑.๑) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕๐ (๔) “ป้องกันและระงับโรคติดต่อ” และมาตรา ๕๐ (๙) “หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล” ประกอบกับมาตรา ๕๖ (๓) “กิจการอย่างอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข”

(๑.๒) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๙) “การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล” และมาตรา ๑๖ (๒๑) “การควบคุมการเลี้ยงสัตว์”

(๑.๓) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔ บทนิยามศัพท์ คำว่า “เจ้าพนักงานท้องถิ่น” ใน (๒) “นายกเทศมนตรี” และคำว่า “เจ้าพนักงานสาธารณสุข” เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งฯ และมาตรา ๒๙ ที่กำหนดให้ อปท. สามารถออกข้อบัญญัติกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

(๑.๔) พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ กล่าวคือ

มาตรา ๙ ในที่สาธารณะ ถ้าปรากฏสัตว์ควบคุมไม่มีเครื่องหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจจับสัตว์เพื่อกักขังถ้าไม่มีเจ้าของมารับคืนภายใน ๕ วัน ให้มีอำนาจทำลาย

มาตรา ๑๕ ในที่สาธารณะ ถ้าปรากฏว่าสัตว์ควบคุมใดมีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าให้เจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่น มีอำนาจทำลายสัตว์ควบคุมนั้นได้

(๑.๕) พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ บทนิยามคำว่า “สัตว์” และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่”

ซึ่งหากพิจารณาบทอาศัยฐานอำนาจของ อปท. ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น หากเป็นกรณีการป้องกันและระงับโรคติดต่อ หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญ

ในการนี้ ข้อพิจารณาพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ มาตรา ๓ บทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าของสัตว์” หมายถึงเจ้าของกรรมสิทธิ์ รวมถึงผู้ครอบครองสัตว์หรือผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลสัตว์ และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

(๒) พนักงานเจ้าหน้าที่

(๒.๑) พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ

มาตรา ๓ ประเด็นบทนิยามศัพท์ คำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” คือ ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ของ อปท. ปัจจุบันยังมีได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ประเด็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๖ ประเด็นหากพบสัตว์ถูกปล่อย ไม่มีเจ้าของให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดสวัสดิภาพสัตว์

มาตรา ๓๐ ประเด็นให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒.๒) ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมฯ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้เฉพาะอธิบดี รองอธิบดี และผู้ดำรงตำแหน่งในสังกัดกรมปศุสัตว์เท่านั้นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่

ดังนั้น เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และประเด็นรัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ จึงมีความเห็นว่า ควรออกประกาศแต่งตั้งให้บุคลากรของ อปท. เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

(๓) การเบิกจ่ายงบประมาณของ อปท.

(๓.๑) ตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มาตรา ๖๗ เทศบาลอาจมีรายจ่ายได้ตามความใน (๑) - (๘) และ (๙) รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพันหรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

(๓.๒) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๑๖ การตั้งงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายของ อปท. ให้กระทำตามที่มีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยกำหนด

(๓.๓) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕๒ “การเบิกเงินเพื่อจ่ายเป็นในหมวดค่าตอบแทน ใช้น้อยและวัสดุ ให้ทำการเบิกจ่ายได้ตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติและให้มีหลักฐานแสดงว่าถูกต้องตามวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งหรือหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทย” และข้อ ๖๗

“อปท. จะจ่ายเงินหรือก่อกำหนดผู้ผูกพันได้แต่เฉพาะที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหนังสือสั่งการ ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้”

ดังนั้น อำนาจการเบิกจ่ายของ อปท. ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง กระทรวงมหาดไทยต้องออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางที่ชัดเจนในการให้ อปท. เบิกจ่าย ได้เพียงใด และหากร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมสัตว์ฯ ออกมาบังคับใช้ โดยให้อำนาจ อปท. ออกข้อบัญญัติกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียน ซึ่งอาจต้องมีค่าใช้จ่าย (ค่าธรรมเนียม) ในเรื่องของเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ที่สามารถแสดงความเป็นเจ้าของสัตว์ได้ โดยเจ้าของสัตว์เป็นผู้ชำระค่าธรรมเนียม และกรณีสัตว์ไม่มีเจ้าของเป็นหน้าที่ของ อปท. ที่จะต้องดำเนินการ “ให้สัตว์นั้นตกเป็นของ อปท.” จึงจะอยู่ในความรับผิดชอบของ อปท. ต่อไป

อย่างไรก็ดี ข้อเท็จจริง ในทุกที่มีผู้ใจบุญนำอาหารมาให้สุนัขและแมวจรจัด (ซึ่งบุคคลดังกล่าวไม่ใช่เจ้าของสัตว์) จึงไม่นำสัตว์ไปฉีดวัคซีน หรือขึ้นทะเบียนสัตว์ หรือแม้แต่กรณีสัตว์นั้นละเมิดต่อบุคคลอื่นย่อมไม่สามารถเอาผิดบุคคลดังกล่าวได้

ในการนี้ สืบเนื่องจากสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่สามารถเสนอร่างกฎหมาย เกี่ยวด้วยการเงินได้ ดังนั้น หากกรมปศุสัตว์จะเสนอร่างกฎหมายที่มีหลักการเดียวกันนี้ต่อ คณะรัฐมนตรี ควรกำหนดให้ อปท. สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ เพื่อให้กระทรวงมหาดไทย สามารถออกระเบียบให้สอดคล้องต่อไปได้

สำหรับข้อดีหรือประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

(๑) เจตนารมณ์ของ การแก้ไขพระราชบัญญัติให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์ เพื่อแก้ไขปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ ซึ่งปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การอนามัยของประชาชน อันเป็นภาระของรัฐที่ต้องแก้ไขเยียวยา การกำหนดโทษอาจจะทำให้ ปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ลดลง

(๒) การควบคุมจำนวนประชากรสัตว์ควบคุม โดยขึ้นทะเบียนสัตว์ หากเกิดโรคระบาด ใด ๆ การตรวจสอบแหล่งที่มาของโรคจะทำได้โดยง่ายและแม่นยำ รวมถึงสามารถควบคุมและ กำจัดโรคได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

ส่วนปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข มีดังนี้

(๑) บทนิยามศัพท์ คำว่า “สัตว์” ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมฯ มีความหมายกว้างมากโดยหมายถึงสัตว์เลี้ยงทุกชนิด ดังนั้น การกำหนดชนิด ประเภทของสัตว์ ที่ให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขึ้นทะเบียน ต้องชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อนกับสัตว์เลี้ยงที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น

(๒) สำหรับท้องถิ่นขนาดเล็ก หรือท้องถิ่นที่มีงบประมาณจำกัด อาจมีปัญหาในการ บริหารทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้น การดำเนินการออกข้อบัญญัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงควรขึ้นอยู่กับความพร้อม ของแต่ละ อปท.

(๓) การกำหนดอัตราโทษสำหรับเจ้าของสัตว์ที่ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นจะใช้สำหรับสัตว์ ที่มีเจ้าของเท่านั้น แต่ไม่สามารถควบคุมสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของได้ ดังนั้น อปท. ต้องทำให้สัตว์ที่ไม่มี

เจ้าของนั้นตกเป็นของ อปท. ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ก่อน จึงจะเป็นหน้าที่ของ อปท. ที่ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติของตน หากไม่ดำเนินการจะถือเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น อปท. ใดที่ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ไม่บังคับให้ต้องออกข้อบัญญัติแต่อย่างใด

ความเห็น/ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีดังนี้

(๑) หากร่างพระราชบัญญัติผ่านความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติควรแต่งตั้งบุคลากรของ อปท. เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้สอดคล้องกับภารกิจด้วย

(๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ กระทรวงมหาดไทยต้องออกระเบียบหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายให้ชัดเจนและรัดกุม

(๓) การกำหนดประเภท ชนิดสัตว์ หลักเกณฑ์ วิธีการขึ้นทะเบียนสัตว์ ที่รัฐมนตรีจะประกาศตามความในมาตรา ๒๒/๑ วรรคสอง ควรคำนึงถึงบริบทและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น โดยไม่ควรซ้ำซ้อนกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานอื่น

(๔) ปัญหาค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบกรมปศุสัตว์ควรเสนอกฎหมายให้ อปท. สามารถเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อเป็นรายได้ของ อปท. ได้ หรือรัฐอาจจะพิจารณาสนับสนุนงบประมาณหรือไม่ เพียงใด เช่น กรณีสัตว์ไม่มีเจ้าของ เป็นต้น

(๕) พระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ มาตรา ๒๙ ได้กำหนดให้อำนาจ อปท. ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ รวมถึงการขึ้นทะเบียนสัตว์ควบคุม ซึ่งที่ผ่านมา อปท. หลายแห่งยังมีได้ข้อบัญญัติดังกล่าวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้มุ่งเน้นไปที่การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ มิให้มีการทอดทิ้งสัตว์ และเป็นการควบคุมโรค รวมถึงการควบคุมจำนวนของสัตว์เลี้ยงด้วย ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ อปท. ทุกแห่งจะร่วมกันแก้ไขปัญหานี้ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมายต่อไป

บทที่ ๔

การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) คณะกรรมการจึงได้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาประกอบการพิจารณา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กฎหมายใหม่   แก้ไข/ปรับปรุง   ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

กฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบ อีกทั้งมาตรการที่ภาครัฐนำมาใช้รองรับภารกิจ การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจะเป็นอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขซึ่งมิได้มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินการเรื่องสัตว์ และปรากฏตัวอย่างที่เห็นเป็นรูปธรรมเพียงการดำเนินการของ กรุงเทพมหานครที่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีข้อบัญญัติท้องถิ่นและระเบียบรองรับภารกิจ ต่าง ๆ ไว้

ทั้งนี้ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ อันเป็นกฎหมายเฉพาะที่จะสามารถดูแลเรื่องสัตว์ได้อย่างเป็นระบบ โดยมีเจตนารมณ์ในการจัดสวัสดิภาพที่ควรบัญญัติเรื่องหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ ซึ่งควรเป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ ในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงของคน แต่เนื่องจากในกฎหมายฉบับนี้ยังไม่มีบทบัญญัติ เฉพาะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

หากพิจารณากฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ที่มีเจตนารมณ์ในการป้องกันโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นจากสัตว์ที่สามารถแพร่เชื้อโรคมายังคนได้ จึงมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ ทั้งนี้ เพื่อใช้ประโยชน์ในการป้องกันโรคระบาดสัตว์ที่อาจเกิดขึ้น แต่ก็ไม่ปรากฏเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

อนึ่ง กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขมีบทบัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ อันนำไปสู่การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ข้อบัญญัติดังกล่าวยังไม่ครอบคลุมถึงการกำหนดหน้าที่ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ นำสัตว์เลี้ยงไปขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง แต่ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งเห็นว่า ควรมีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงเพื่อตรวจสอบว่ามีการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์อย่างไร

อย่างไรก็ดี เนื่องจากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง และไม่มีกฎหมายแม่บทในการดำเนินการ จึงไม่มีความชัดเจนว่าหน่วยงานที่ควรมีหน้าที่รับผิดชอบหลักเพื่อรองรับภารกิจหลักในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ได้อย่างเป็นระบบควรเป็นหน่วยงานใด

ดังนั้น เพื่อให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยอาจแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในหมวดการจัดสวัสดิภาพสัตว์ หรือยกเว้นเป็นหมวดเฉพาะสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ที่ต้องนำสัตว์เลี้ยงไปขึ้นทะเบียน ทั้งนี้ ควรมีการกระจายอำนาจในการรับขึ้นทะเบียนไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) โดยออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่นในส่วนของหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความพร้อมของแต่ละท้องถิ่นต่อไป*

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

คณะกรรมการได้ศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการไม่ขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ปรากฏผลดังนี้^๖

(๑) ปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพของสุนัข

สวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) เป็นหลักการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการดูแลความเป็นอยู่ที่ดีของสัตว์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ วิศวกรรม และสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและยับยั้งการกระทำที่เป็นการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างไม่ถูกต้อง บนแนวคิดที่ยอมรับว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถรับรู้ความรู้สึกได้เช่นเดียวกับมนุษย์ และด้วยหลักฐานจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ที่พบว่าสัตว์มีปฏิกิริยาที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและพฤติกรรมเมื่อได้รับการกระตุ้นด้วยความรู้สึกชนิดต่าง ๆ ทั้งความหิว ความกระหาย ความเจ็บปวด ความหวาดกลัว ความหตู่ และความยินดี ประกอบกับเหตุผลทางศีลธรรม สมาคมพิทักษ์สัตว์แห่งโลก (The World Society for the Protection of Animals: WSPA) ในฐานะที่ปรึกษาองค์การสหประชาชาติและสภายุโรปจึงได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติต่อสัตว์ที่ถูกต้องตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ขึ้น โดยได้นำเสนอในรูปของ “หลักอิสรภาพ ๕ ประการ” อันประกอบด้วย

- (๑.๑) สัตว์ต้องได้รับอาหารและน้ำที่เพียงพอ ไม่หิวหรือกระหาย
- (๑.๒) สัตว์ต้องมีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบาย
- (๑.๓) สัตว์ต้องไม่ทุกข์ทรมาน บาดเจ็บ หรือเป็นโรค

*รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔), สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐, หน้า ๔๐

^๖รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔), สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐, หน้า ๓ - ๕

(๑.๔) สัตว์ต้องไม่หวาดกลัวหรือหวาดระแวง และ

(๑.๕) สัตว์ต้องสามารถแสดงออกทางพฤติกรรมตามธรรมชาติ

การเลี้ยงสุนัขโดยผู้เลี้ยงที่ปราศจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและขาดความรับผิดชอบ ไม่ดูแลสุนัขให้ได้รับสวัสดิภาพอย่างเพียงพอตามแนวทางของหลักอิสรภาพ ๕ ประการ อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพของสุนัข

(๒) ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของมนุษย์

สุนัขและแมวเป็นสัตว์เลี้ยงที่มนุษย์สัมผัสคลุกคลีและให้ความใกล้ชิดมากที่สุด และด้วยความใกล้ชิดนี้เองที่ทำให้การเลี้ยงสุนัขโดยปราศจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและขาดความรับผิดชอบไม่เพียงจะส่งผลกระทบต่อสุนัขดังที่ได้กล่าวมาแล้วในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพของสุนัขข้างต้น แต่ยังจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ซึ่งมีความหมายครอบคลุมถึงทั้งผู้ที่เลี้ยงสุนัขและผู้ที่ไม่เลี้ยงสุนัข โดยอาจสรุปผลกระทบที่เกิดขึ้นได้เป็นปัญหาที่สำคัญ ๒ ประการ คือ ปัญหาโรคติดต่อระหว่างสุนัขและคน เช่น โรคพิษสุนัขบ้า โรคฉี่หนู (โรคเลปโตสไปโรซิส) และโรคพยาธิ เป็นต้น รวมทั้งปัญหาการถูกสุนัขทำร้าย

(๓) ปัญหาเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญ

ในบรรดาสัตว์เลี้ยงซึ่งเป็นที่มาของเหตุเดือดร้อนรำคาญในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมดนั้น สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่มีเรื่องร้องเรียนมากที่สุด โดยมีอัตราการร้องเรียนสูงถึงร้อยละ ๗๕ จากเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากสัตว์เลี้ยงทั้งหมด และจากรายงานการควบคุมและระงับเหตุรำคาญในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่าการเลี้ยงสุนัขเป็นเหตุรำคาญที่พบเรื่องร้องเรียนมากเป็นอันดับที่ ๔ จากเหตุรำคาญทั้งหมด ๑๕ ประเภท โดยมีการร้องเรียนมากถึง ๖๖๑ ครั้ง และสถิติเรื่องร้องเรียนกรณีได้รับความเดือดร้อนรำคาญจากสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีจำนวน ๔,๗๔๖ เรื่อง ทั้งนี้ ปัญหาเกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนรำคาญจากสุนัขที่สำคัญมี ๒ ประการ คือ ปัญหาจากเสียงเห่าหอนและปัญหาจากสิ่งขับถ่าย

(๔) ปัญหาสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ

ในเบื้องต้นคณะกรรมการได้ศึกษาและวิเคราะห์รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะลงานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะอันเนื่องมาจากการไม่ขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ซึ่งสถานการณ์เกี่ยวกับจำนวนสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะที่มีอยู่ในปัจจุบัน พบว่าไม่มีการดำเนินการเพื่อจัดทำฐานข้อมูลเพื่อแสดงจำนวนตัวเลขของสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะอย่างเป็นระบบ คณะกรรมการวิสามัญจึงประเมินจำนวนตัวเลขของสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะจากข้อมูลเชิงสถิติของหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย (๑) ข้อมูลสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดสัตว์โรค กรมปศุสัตว์ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (๒) ข้อมูลแบบสำรวจจำนวนสุนัขและแมว โครงการรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๕๔ ของกรมปศุสัตว์ และ (๓) ข้อมูลการสำรวจจำนวนสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายใน ๓ ประเด็นสำคัญ คือ

ประเด็นที่หนึ่ง : เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

ประเด็นที่สอง : เพิ่มเติมการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในการนำสัตว์ออกนอกสถานที่เลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นมาตรการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสัตว์ หรือการป้องกันการแพร่เชื้อโรคของสัตว์เลี้ยง

ประเด็นที่สาม : เพิ่มเติมบทลงโทษสำหรับเจ้าของสัตว์กรณีไม่นำสัตว์เลี้ยงไปขึ้นทะเบียน

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ประเด็นที่หนึ่ง : เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

จากตัวอย่างกรณีศึกษาของกรุงเทพมหานคร จะเห็นได้ว่าเป็นการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพราะมีกฎหมาย ข้อบัญญัติท้องถิ่น และระเบียบรองรับภารกิจได้ทั้งระบบ ทั้งนี้ จากตัวอย่างกรณีศึกษาของเทศบาลนครรังสิต และเทศบาลเมืองเขาสวยอดจะเห็นได้ว่า ทั้ง ๒ เทศบาลมีข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ แต่ยังไม่สามารถดำเนินการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงตามข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงเป็นบริการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรองรับภารกิจดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบันระเบียบการเรียกเก็บค่าบริการสำหรับการบริการเกี่ยวกับสุนัขและสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีกำหนดไว้ ดังนั้น จึงดำเนินการได้เพียงการสำรวจสัตว์เลี้ยงเท่านั้น

ดังนั้น เมื่อมีกฎหมายที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการรับขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงแล้ว กระทรวงมหาดไทยควรพิจารณาออกระเบียบเพื่อรองรับภารกิจค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ประเด็นที่สอง : เพิ่มเติมการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในการนำสัตว์ออกนอกสถานที่เลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นมาตรการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสัตว์ หรือการป้องกันการแพร่เชื้อโรคของสัตว์เลี้ยง

จากกรณีที่เป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับกรณีสัตว์เลี้ยงอย่างสุนัข ซึ่งถือเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์เลี้ยง “ทำร้ายมนุษย์” แม้สัตว์ดังกล่าวจะอยู่ในความควบคุมของเจ้าของ แต่สามารถทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินได้ ซึ่งควรมีบทลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา

“รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔), สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐, หน้า ๔๐ - ๔๓

สำหรับเจ้าของสัตว์ เพราะแม้จะมีโทษตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สำหรับกรณีที่ สัตว์เลี้ยงดังกล่าวไปก่อให้เกิดความเสียหาย เจ้าของสัตว์ย่อมต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนก็ตาม แต่ยังไม่เพียงพอต่อความระมัดระวัง ซึ่งไม่ควรพ้นจากความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์^๕

ประเด็นที่สาม : เพิ่มเติมบทลงโทษสำหรับเจ้าของสัตว์กรณีไม่นำสัตว์เลี้ยง

ไปขึ้นทะเบียน

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยอาจแก้ไขเพิ่มเติมให้อยู่ในหมวดการจัดสวัสดิภาพสัตว์ หรือยกร่างเป็นหมวดเฉพาะสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเจ้าของสัตว์ที่ต้องนำสัตว์เลี้ยงไปขึ้นทะเบียน และกำหนดบทลงโทษเพื่อให้มีการดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการสำหรับประชาชน จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ^๕

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

คณะกรรมการได้นำผลการศึกษาของคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ร่วมกับสวนดุสิตโพล และศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดปริมณฑล จำนวน ๗๓๗ คน ทั้งการเก็บข้อมูลแบบลงพื้นที่และการเก็บข้อมูลทางโทรศัพท์ ซึ่งผลจากการสำรวจบางประเด็นพบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าของสัตว์ที่ปล่อยละทิ้ง หรือกระทำการใด ๆ ให้สัตว์พ้นจากการดูแลของตนโดยไม่มีเหตุอันสมควรมีโทษปรับสูงสุดไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท มีความเหมาะสมแล้ว ร้อยละ ๗๖.๑ มีเพียงร้อยละ ๒๓.๙ ที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ซึ่งประชาชนที่เห็นว่าโทษเหมาะสมแล้ว เพราะเจ้าของจะได้ใส่ใจ มีความรับผิดชอบ เลี้ยงดูให้ตลอด ดูแล ป้องกันการทอดทิ้งสัตว์ให้เป็นภาระผู้อื่น ร้อยละ ๖๒.๐ รองลงมา ได้แก่ จะได้ไม่ปล่อยสัตว์เลี้ยงไปก่อปัญหา สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ร้อยละ ๑๗.๕ เจ้าของสัตว์จะได้รับผิดชอบต่อผู้ที่ถูกสัตว์ทำร้าย ร้อยละ ๕.๓ ตามลำดับ ในส่วนประชาชนที่เห็นว่าโทษไม่เหมาะสม เพราะโทษปรับมากเกินไป ควรพิจารณาโทษอื่นประกอบ เช่น เปรียบเทียบปรับตาม ชนิด ขนาด และมูลค่าสัตว์ ร้อยละ ๕๕.๘ รองลงมา ได้แก่ โทษปรับน้อยไป ทำให้เจ้าของ

^๕รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔), สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐, หน้า ๔๖

^๕รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔), สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐, หน้า ๕๐

ไม่ระมัดระวัง ผู้อื่นเสียหาย เสี่ยงต่อความไม่ปลอดภัย ร้อยละ ๒๔.๔ ควรสร้างจิตสำนึกมากกว่า การลงโทษ ให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผู้อื่น ร้อยละ ๗.๘ ตามลำดับ^๖

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง และแต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

ไม่มีทางเลือกอื่น

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ มีดังต่อไปนี้

เพื่อป้องกันปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ ซึ่งบางส่วนก่อให้เกิดปัญหา โรคระบาดสัตว์อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาก็เป็นการเพิ่มภาระของภาครัฐ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชนดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียน และเพิ่มความรับผิดชอบต่อเจ้าของสัตว์ รวมถึงกรณีการนำสัตว์เลี้ยงออกจากสถานที่เลี้ยง จึงเห็นสมควรให้มีการเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ตลอดจนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบและไม่มีความกำหนดโทษสำหรับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาครัฐและประชาชน ดังนี้

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกฎหมายให้อำนาจเพื่อดำเนินการควบคุมดูแลให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงมีความรับผิดชอบต่อสัตว์

(๒) ประชาชนได้รับประโยชน์จากการจัดสวัสดิภาพสัตว์ กล่าวคือ ปลอดภัยจากสัตว์ดุร้าย ปลอดภัยจากโรคติดต่อที่เกิดจากสัตว์เลี้ยง เนื่องจากเจ้าของสัตว์เลี้ยงต้องดำเนินการจัดสวัสดิภาพสัตว์ให้เหมาะสม

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

การเสนอแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ในครั้งนี้จะทำให้เจ้าของสัตว์มีความรับผิดชอบต่อเลี้ยงสัตว์มากยิ่งขึ้น ลดภาระงบประมาณของภาครัฐที่จะต้องเข้าไปแก้ปัญหาสัตว์ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ และการป้องกันโรคติดต่อที่เกิดจากสัตว์ในทางหนึ่ง เพราะเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ เจ้าของสัตว์เลี้ยงย่อมต้องมี

^๖ รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔) สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐. หน้า ๒

ความรับผิดชอบต่อสัตว์เลี้ยง โดยต้องดูแลสุขอนามัย ป้องกันโรค และจัดสวัสดิภาพสัตว์ให้เหมาะสมต่อไป

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

สามารถจัดทำระบบการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงเพื่อบ่งชี้ถึงความเป็นเจ้าของสัตว์

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

ไม่มี

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ตราขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้สัตว์ได้รับการคุ้มครองตามธรรมชาติของสัตว์อย่างเหมาะสม โดยยังไม่ปรากฏบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางทะเบียน ทั้งนี้ เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง และเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ดังนั้น การแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์จึงเป็นภารกิจที่ควรมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

ภารกิจนี้สามารถดำเนินการร่วมกับเอกชนได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ควรเป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นมอบอำนาจในการดำเนินการอีกระดับหนึ่ง ซึ่งเทียบเคียงได้กับการดำเนินการของกรุงเทพมหานครที่สามารถดำเนินการได้แล้ว

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมและคล่องตัว สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน

ได้โดยสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ภารกิจดังกล่าวหากมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่า

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function))
ในเรื่องการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง.....

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง.....

แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในด้านกฎหมาย เรื่องพัฒนาให้สอดคล้องกับ

หลักสากล

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่

ไม่สามารถใช้มาตรการทางบริหารได้

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร :-

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

ความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์เป็นส่วนสำคัญของการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (Animal Welfare) อันเป็นเป็นหลักการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการดูแลความเป็นอยู่ที่ดีของสัตว์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ วัฒนาการ และสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติและยับยั้งการกระทำที่เป็นการปฏิบัติต่อสัตว์อย่างไม่ถูกต้อง บนแนวคิดที่ยอมรับว่าสัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถรับรู้ความรู้สึกได้เช่นเดียวกับมนุษย์ การเลี้ยงสัตว์โดยผู้เลี้ยงที่ปราศจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและขาดความรับผิดชอบต่อสัตว์ ไม่ดูแลสัตว์เลี้ยงให้ได้รับสวัสดิภาพอย่างเพียงพอ อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสวัสดิภาพของสัตว์ อีกทั้งสัตว์เลี้ยงที่มนุษย์สัมผัสคลุกคลีและให้ความใกล้ชิดมากที่สุดและด้วยความใกล้ชิดนี้เองที่ทำให้การเลี้ยงสัตว์โดยปราศจากความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและขาดความรับผิดชอบต่อสัตว์ไม่เพียงจะส่งผลกระทบต่อสัตว์เลี้ยงเท่านั้น แต่ยังคงส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์

อย่างไรก็ดี ตามรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ สถานิติบัญญัติแห่งชาติ พบว่า ความรับผิดชอบต่อเจ้าของสัตว์ในปัจจุบันยังคงขาดความรับผิดชอบต่อสัตว์และความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสร้างภาระให้กับ

ภาครัฐที่จะต้องสูญเสียงบประมาณเพื่อเข้ามาดูแลและแก้ไขปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะจำนวนมาก โดยข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวมีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่าข้อมูลจำนวนตัวเลขจำนวนสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ/ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ ระหว่างกรมปศุสัตว์และข้อมูลการรายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไม่ตรงกัน แต่ในเบื้องต้น ทำให้ประเมินถึงจำนวนสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของ/ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ โดย

(๑) จำนวนสุนัขที่ไม่มีเจ้าของ/ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะมีจำนวนประมาณ ๔๔๔,๑๓๘ - ๘๑๖,๒๔๔ ตัว

(๒) จำนวนแมวที่ไม่มีเจ้าของ/ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะมีจำนวนประมาณ ๒๗๗,๕๐๒ - ๕๐๕,๓๑๔ ตัว

จากสถานการณ์ของการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลตัวบ่งชี้สำคัญ คือ จำนวนสัตว์ที่สถานสงเคราะห์ต่าง ๆ รับเข้ามาดูแลในแต่ละเดือนที่ยังคงปรากฏอยู่อย่างต่อเนื่อง เช่น ศูนย์พักพิงสุนัขจรจัด ศูนย์พิทักษ์ กรุงเทพมหานคร มีการรับสุนัขจากศูนย์ดูแลสุนัขในเขตประเวศเฉลี่ยเดือนละ ๒๐๐ - ๓๐๐ ตัว จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ของจำนวนสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของและอยู่ในพื้นที่สาธารณะยังคงมีจำนวนมาก อีกทั้งสถานการณ์ปัญหาของการทอดทิ้งสัตว์ของเจ้าของสัตว์เลี้ยงยังคงมีอยู่ ปัจจัยทั้ง ๒ ปัจจัยนี้ส่งผลโดยตรงกับความรุนแรงและแนวโน้มของปัญหาในเรื่องการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ^๕ ดังนั้น จากข้อมูลภาพรวมสุนัขและแมวที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของตามรายงานของคณะกรรมการมาธิการดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาการไม่ขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) เป็นต้นเหตุของการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะอีกด้วย

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร เนื่องจาก

ทขอยใช้เป็นท้องที่ท้องที่ ๆ ไป เนื่องจากองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยมีความพร้อมและบริบทของแต่ละท้องที่ที่ต่างกัน

ใช้บังคับเพียงบางท้องที่ เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก

กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมสามารถออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อให้บังคับได้เลย

^๕รายงานของคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เรื่อง การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) (เอกสารวิชาการฉบับที่ ๔) สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐. หน้า ๕

^๖คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ, รายงานเรื่อง ปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ, (กรุงเทพฯ : สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, ๒๕๕๙), หน้า ๙ - ๑๐.

- เหตุใด
- มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะ
  - ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎหมายในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น การแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เป็นหน้าที่และอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และสามารถกำหนดรายละเอียดในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ตามความพร้อมของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เช่น การกำหนดประเภท ชนิด จำนวน ของสัตว์เลี้ยง รวมถึงมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงได้

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

- ควบคุม
- การกำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)
- การส่งเสริม
- ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายในเชิงควบคุมและกำกับดูแลการเลี้ยงสัตว์ โดยในส่วนมาตรการควบคุมได้กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงโดยกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง รวมถึงมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงได้

ในส่วนมาตรการกำกับ ได้มีการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดรายละเอียด หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียน โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศกำหนดมาตรฐานกลาง

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

เพื่อความสะดวกในแสดงความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ที่มีต่อสัตว์เลี้ยง และป้องกันการปล่อยปะ ปล่อย และทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร คู่มาต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการระบบอนุญาตหรือไม่อย่างไร

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศ
มาตรฐานกลางสำหรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียน

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่
หรือไม่ อย่างไร

-

๓.๗.๖ มีการค่ออายุการอนุญาตหรือไม่

-

มีการตรวจสอบก่อนการค่อใบอนุญาตหรือไม่

-

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่
มีความจำเป็นอย่างไร

ไม่มี

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่น
หรือไม่

-

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

-

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ
นายกรัฐมนตรี หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

-

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของ
คณะกรรมการ

-

๓.๙ มีการอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

โทษทางอาญา ซึ่งกำหนดเฉพาะโทษปรับ

โทษทางปกครอง

ระบบผสม

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

เพราะจะให้เจ้าของสัตว์ตระหนักถึงผลกระทบหากไม่นำสัตว์ไปขึ้นทะเบียน สัตว์เลี้ยงตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

เนื่องจากการไม่นำสัตว์ไปขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงของเจ้าของสัตว์ อาจนำมาซึ่งผลกระทบต่อประชาชน เพราะจะทำให้ท้องถิ่นไม่ทราบว่า ในท้องถิ่นดังกล่าวมีสัตว์เลี้ยงกี่ชนิด กี่ประเภท และมีจำนวนเท่าใด ทำให้ไม่สามารถควบคุมและดูแลได้ อีกทั้งการไม่ขึ้นทะเบียนดังกล่าวจะทำให้ท้องถิ่นไม่ทราบว่าสัตว์ดังกล่าวได้รับการฉีดวัคซีนแล้วหรือไม่ เพราะหากยังมิได้ฉีดวัคซีน อาจมีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ โดยแพร่ระบาดไปยังสัตว์อื่น หรือเป็นพาหะนำโรคมารสู่มนุษย์ หรือสัตว์ดังกล่าวได้รับการควบคุมจำนวน (ทำหมัน) แล้วหรือไม่ เพราะอาจมีการเพิ่มจำนวนของสัตว์เกินการควบคุมได้ ทั้งนี้ การไม่ดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำนวนมากโดยไม่จำเป็น ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องกำหนดโทษปรับทางอาญาไว้เป็นจำนวนไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกฎหมายเฉพาะที่ตราขึ้นเพื่อกำกับดูแลและป้องกันเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางทะเบียน โดยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๐ แต่เนื่องจากปัจจุบันมีพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ตราขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ เพื่อให้สัตว์ได้รับการคุ้มครอง ตามธรรมชาติของสัตว์อย่างเหมาะสม โดยยังไม่ปรากฏบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางทะเบียน มีแต่เพียงบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดสวัสดิภาพสัตว์เท่านั้น

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มิได้มีเจตนารมณ์ที่จะให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง เป็นเพียงการควบคุมเพื่อเป็นแนวทางด้านสุขอนามัย และการป้องกันโรคติดต่อเท่านั้น

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้น

โดยตรง

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- เจ้าของสัตว์เลี้ยง

ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

- ไม่มี

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

ด้านเศรษฐกิจ

- เจริญวาก ..... -

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญวาก คือ ..... -

- เจริญลบ ..... -

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญลบ คือ ..... -

ด้านสังคม

- เจริญวาก ได้แก่ เกิดความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์เลี้ยงที่จะต้องควบคุม ดูแลการจัดสวัสดิภาพสัตว์ รวมถึงการป้องกันด้านสุขอนามัยและการป้องกันโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญวาก คือ เจ้าของสัตว์เลี้ยง

- เจริญลบ ..... -

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญลบ คือ ..... -

ด้านอื่น ๆ

- เจริญวาก ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีกลไกในการบริหารจัดการกับสัตว์เลี้ยงของประชาชนในพื้นที่ เพื่อตรวจสอบและควบคุมการเลี้ยง การควบคุมและดูแลด้านสุขอนามัย และการป้องกันโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญวาก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- เจริญลบ ..... -

ผู้ได้รับผลกระทบเจริญลบ คือ ..... -

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด และการจำกัดนั้นได้จำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ ได้บัญญัติให้การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรี

ความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุดผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย ทั้งนี้ ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

ในการนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง มีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) ตามมาตรา ๒๘ การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

(๒) ตามมาตรา ๒๙ บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีโทษทางอาญา

(๓) ตามมาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลหรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพเนื่องจากภาครัฐจำเป็นต้องทราบว่าเป็นเจ้าของสัตว์เลี้ยงได้เลี้ยงสัตว์ใดบ้าง มีการจัดสวัสดิภาพสัตว์หรือไม่ รวมถึงได้มีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อแล้วหรือไม่

(๔) ตามมาตรา ๓๗ บุคคลย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินและการสืบมรดก ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ สัตว์เลี้ยงถือเป็นทรัพย์สินของเจ้าของสัตว์เลี้ยง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องทรัพย์สินดังกล่าว

(๕) ตามมาตรา ๔๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบอาชีพ โดยการจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น เนื่องจากอาจมีการประกอบอาชีพฟาร์มสัตว์เลี้ยงซึ่งจำเป็นต้องให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพดังกล่าว

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น มีความปลอดภัยในด้านสุขอนามัย เนื่องจากผู้เลี้ยงสัตว์จะจัดสวัสดิภาพสัตว์ รวมถึงป้องกันและควบคุมโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด การประกอบกิจการเป็นไปได้โดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด ยกเว้นความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา มากน้อยเพียงใด

เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร และสามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

หน่วยงานภาครัฐสามารถลดภาระงบประมาณด้านการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนได้ รวมทั้งลดภาระงบประมาณกรณีการทอดทิ้งสัตว์ ในที่สาธารณะอันเป็นการลักลอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดูแลหรือกำจัดสัตว์ดังกล่าว

วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงทุกปี และตรวจสอบการจัดสวัสดิภาพสัตว์ของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งตรวจสอบการฉีดวัคซีนป้องกันโรคสำหรับสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและสังคมที่จะได้รับการดูแลด้านสุขอนามัย และปราศจากโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความพร้อมต่างกัน อีกทั้งในแต่ละท้องถิ่นมีความนิยมในการเลี้ยงสัตว์ต่างกัน จึงเป็นความจำเป็นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมที่จะจัดให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดให้มีการขึ้นทะเบียนอย่างน้อยตามมาตรฐานกลางของกรมปศุสัตว์

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะช่วยลดภาระงบประมาณของหน่วยงานทั้งกรมปศุสัตว์ (กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้าและกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์) กรมควบคุมโรค (กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ (กฎหมายว่าด้วยเชื้อโรคและพิษจากสัตว์) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อป้องกันและกำจัดโรคต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า หรือโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน รวมทั้งลดภาระงบประมาณในการกำจัดหรือดูแลสัตว์ที่ถูกทอดทิ้งในที่สาธารณะ ตลอดจนการดูแลด้านสุขอนามัยของประชาชนอันเกี่ยวเนื่องมาจากสัตว์ไม่มีเจ้าของ

ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับเจ้าของสัตว์เป็นเพียงการเพิ่มหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ที่จะต้องนำสัตว์มาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ต้องดำเนินการจัดสวัสดิภาพสัตว์ให้เหมาะสม รวมทั้งต้องดำเนินการด้านสุขอนามัยสัตว์และการฉีดวัคซีนป้องกันโรคต่าง ๆ ตลอดจนควบคุมการเลี้ยงในจำนวนที่เหมาะสม

ทั้งนี้ เมื่อเทียบการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการสำหรับเจ้าของสัตว์ กับประโยชน์ที่ประชาชนและภาครัฐจะได้รับย่อมเกิดความคุ้มค่า เนื่องจากประชาชนได้รับการดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มมากขึ้น

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(๑) มีกำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันสามารถให้บริการเจ้าของสัตว์ที่ประสงค์จะขึ้นทะเบียนสัตว์ได้โดยไม่ต้องขออัตราค่าจ้างเพิ่ม

(๒) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีความสามารถในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และให้คำปรึกษาต่าง ๆ กับเจ้าของสัตว์เลี้ยงได้ว่าการจัดสวัสดิภาพสัตว์ควรดำเนินการเพียงใด และการป้องกันโรคที่จำเป็นมีอย่างไร ทั้งนี้ แล้วแต่ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งที่จะจัดให้มีการกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง รวมถึงมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

(๓) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะ ๕ ปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย โดยเป็นงบดำเนินงานจำนวน และงบลงทุนจำนวน

ไม่มีการใช้งบประมาณในการดำเนินงานและงบลงทุน

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่อย่างไร

ไม่มี

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรจัดทำการประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนผู้เลี้ยงสัตว์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามมาตรฐานกลางที่กรมปศุสัตว์กำหนด รวมถึงสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ประชาชนจะได้รับจากการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ปัจจุบันระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงยังขาดความเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และขาดมาตรฐานกลางในการจัดเก็บข้อมูล ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการติดตามและประเมินผลของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ กรมปศุสัตว์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำระบบเครื่องหมายประจำตัวสัตว์แห่งชาติ (National Animal Identification System) มาแล้ว ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) (NECTEC) แต่ปัจจุบันได้ระงับการดำเนินการไว้ จึงควรรื้อฟื้นโครงการดังกล่าว และวางระบบการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ขึ้นอีกครั้ง ภายใต้รูปแบบฐานข้อมูลกลางของชาติ และกระจายหน้าที่และอำนาจดังกล่าวให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำเข้าข้อมูลการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการนี้ ระบบดังกล่าวยังสามารถครอบคลุมไปสู่การบริหารจัดการสัตว์เลี้ยงชนิดอื่นที่กำลังประสบปัญหาการขึ้นทะเบียนได้ เช่น กรณีของการครอบครองและการสวมตัวของช้างเลี้ยง เป็นต้น

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่มีความสามารถในการรับขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงแล้ว เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นต้น โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข พ.ศ. ๒๕๔๘

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
ต้องมีการบูรณาการการทำงานระหว่างกรมปศุสัตว์และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องออกประกาศเพื่อกำหนดมาตรฐานกลางในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

๔. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๔.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนอง

ความต้องการ

- มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๔.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๔.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง และแต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้กรมปศุสัตว์กำหนดมาตรฐานกลางในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมออกข้อบัญญัติท้องถิ่นให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยกำหนดให้มีการตรากฎกระทรวงกำหนดเขตท้องที่จะออกข้อบัญญัติก่อนการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นด้วย

๔.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

๔.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ใช้หลักกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งออกข้อบัญญัติท้องถิ่นภายใต้ความพร้อมของแต่ละท้องที่จะกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง รวมถึงมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

๔.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

๔.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

๘. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๘.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่ และได้ร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

ได้กำหนดมาตรการเร่งรัดการจัดทำกฎหมายลำดับรองให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

๘.๒ มีกรอบในการตรานิติบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

ไม่มี

๙. การรับฟังความคิดเห็น

โดยต้องระบุว่าได้มีการรับฟังความคิดเห็น หรือไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้จัดให้มีการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็น เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)” โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๙.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี

(๑.๑) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑.๒) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

(๒) กระทรวงกลาโหม

(๒.๑) กองทัพอากาศ

(๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๓.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๓.๒) กรมปศุสัตว์

(๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔.๒) องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๕) กระทรวงมหาดไทย

(๕.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๕.๒) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- (๕.๓) เมืองพัทยา
- (๕.๔) เทศบาลนครนนทบุรี
- (๕.๕) เทศบาลนครปากเกร็ด
- (๕.๖) เทศบาลนครหาดใหญ่
- (๕.๗) เทศบาลนครนครราชสีมา
- (๕.๘) เทศบาลนครเชียงใหม่
- (๕.๙) เทศบาลนครอุดรธานี
- (๕.๑๐) เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี
- (๕.๑๑) เทศบาลนครแหลมฉบัง
- (๕.๑๒) เทศบาลนครรังสิต
- (๕.๑๓) เทศบาลนครภูเก็ต
- (๕.๑๔) เทศบาลนครพิษณุโลก
- (๕.๑๕) เทศบาลนครสงขลา
- (๕.๑๖) เทศบาลนครยะลา
- (๕.๑๗) เทศบาลนครตรัง
- (๕.๑๘) เทศบาลนครลำปาง
- (๕.๑๙) เทศบาลนครสกลนคร
- (๕.๒๐) เทศบาลนครสมุทรปราการ
- (๕.๒๑) เทศบาลนครแม่สอด
- (๕.๒๒) เทศบาลเมืองน่าน
- (๕.๒๓) เทศบาลเมืองบุรีรัมย์
- (๕.๒๔) เทศบาลเมืองเขาสามยอก
- (๕.๒๕) เทศบาลเมืองปากน้ำสมุทรปราการ
- (๕.๒๖) เทศบาลเมืองอรัญญประเทศ
- (๕.๒๗) เทศบาลเมืองสตูล
- (๕.๒๘) เทศบาลเมืองกาญจนบุรี
- (๕.๒๙) เทศบาลเมืองชะอำ
- (๕.๓๐) เทศบาลเมืองลำสามแก้ว
- (๕.๓๑) เทศบาลเมืองปู่เจ้าสมิงพราย
- (๕.๓๒) เทศบาลเมืองลัดหลวง
- (๕.๓๓) เทศบาลเมืองปทุมธานี
- (๕.๓๔) เทศบาลตำบลสามโคก
- (๕.๓๕) เทศบาลตำบลบางเต็อ
- (๕.๓๖) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะเกร็ด
- (๖) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
  - (๖.๑) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

(๗) กระทรวงสาธารณสุข

(๗.๑) กรมอนามัย

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑) สถานสงเคราะห์สัตว์

(๑.๑) มูลนิธิเพื่อสุนัขในซอย

(๑.๒) บ้านรักหมาศาลายา

(๒) องค์กรจัดสวัสดิภาพสัตว์

(๒.๑) มหาวิทยาลัยมหิดล

(๒.๒) สมาคมพิทักษ์สัตว์ (ไทย)

(๒.๓) สมาคมป้องกันการทารุณกรรมสัตว์แห่งประเทศไทย

(๒.๔) สมาคมสงเคราะห์สัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๒.๕) The Hope Thailand

(๒.๖) SOS Animals Thailand

(๒.๗) คณะบุคคลเสรีมา

(๓) สมาคม

(๓.๑) นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย

(๓.๒) นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

(๓.๓) นายกสัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๔) คณะสัตวแพทยศาสตร์

(๔.๑) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(๔.๒) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(๔.๓) มหาวิทยาลัยมหิดล

(๔.๔) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(๕) วัด

(๕.๑) วัดท่าเลทอง

(๕.๒) วัดสวนแก้ว

(๖) สถาบันการศึกษา

(๖.๑) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการได้ดำเนินการเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (www.senate.go.th) แล้ว

บทที่ ๕

ข้อเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาที่เป็น การเพิ่มภาระของภาครัฐ รวมทั้งบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียน และเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจของ ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง อันเนื่องมาจาก กฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง อย่างเป็นระบบและไม่มีความชัดเจนโทษสำหรับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒)

๒.๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้ เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยสามารถกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวน เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดโทษสำหรับเจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความใน พระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๔)

(โปรดพลิก)

๓. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงกฎหมายเพื่อการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

นอกเหนือจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง) แล้ว คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้เป็นการแก้ไขปัญหาทั้งระบบ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกัน อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน ดังนี้

๓.๑ การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

ในวาระเริ่มแรกของการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ควรเริ่มจากการขึ้นทะเบียนสุนัขและแมวก่อน เนื่องจากกรอบการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นที่ควรมีมาตรการเร่งรัดในการแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาโรคระบาดสัตว์ โรคพิษสุนัขบ้า หรือปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะที่เป็นปัญหาให้ภาครัฐต้องจัดสรรงบประมาณร่วมแก้ไขปัญหามาในแต่ละปีจำนวนมาก จึงควรพิจารณาให้มีการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงกรณีของสุนัขและแมวก่อน

๓.๒ การจัดสวัสดิภาพสัตว์

สืบเนื่องจากปัจจุบันประกาศการจัดสวัสดิภาพสัตว์ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ (มาตรา ๒๒) ยังไม่มีผลใช้บังคับ ดังนั้นการจัดสวัสดิภาพสัตว์จึงยังไม่มีกรอบการควบคุมดูแลสัตว์ รวมถึงการดำเนินการกรณีสัตว์ออกจากที่เลี้ยง ซึ่งต้องควบคุมดูแลมิให้สัตว์ดังกล่าวไปทำอันตรายต่อทรัพย์สินหรือร่างกายผู้อื่น ตลอดจนการป้องกันโรคและการป้องกันการก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ

๓.๓ การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์

การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจะเป็นการแสดงตนของสัตว์เลี้ยง ซึ่งต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นเจ้าของสัตว์ รวมถึงสามารถแสดงให้เห็นถึงการดูแลและจัดสวัสดิภาพสัตว์เบื้องต้นด้วย เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันโรค การทำหมัน การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เป็นต้น

ในการนี้ กรมปศุสัตว์จะเป็นผู้วางกรอบมาตรฐานกลางสำหรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนอันเป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด ซึ่งวิธีการเลือกเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ที่จะถูกนำมาใช้ในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงควรเป็นไปตามศักยภาพและความพร้อมของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ควรคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ต้องไม่เป็นการทำเครื่องหมายซ้ำซ้อนกัน

๓.๓.๒ การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ต้องไม่ทำให้สัตว์เกิดความรำคาญ หรือบั่นทอนการดำรงชีวิตของสัตว์

อนึ่ง การวางมาตรฐานกลางด้านทะเบียนสัตว์ของกรมปศุสัตว์จะต้องมีการวางระบบเพื่อให้สามารถแสดงความเป็นเจ้าของสัตว์ได้ด้วยระบบเดียวกันทั้งประเทศ ทั้งนี้ไม่ว่าจะเคลื่อนย้ายสัตว์ดังกล่าวไปยังพื้นที่ใดจะต้องสามารถตรวจสอบความเป็นเจ้าของสัตว์ได้

๓.๔ กรณีเจ้าของสัตว์

ตามพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ บทนิยามศัพท์คำว่า “เจ้าของสัตว์” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึง ผู้ครอบครองสัตว์หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแล ไม่ว่าจะได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้ดูแลด้วย ดังนั้น ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น พบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ และหากไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับ สัตว์คืนภายใน ๓๐ วัน “ให้สัตว์นั้นตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น” ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น จะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นก็ได้ ทั้งนี้ หากสัตว์ดังกล่าวเป็นสุนัขหรือแมวยังไม่สามารถดำเนินการขายหรือขายทอดตลาดได้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่จะต้องดูแลสัตว์ดังกล่าวต่อไป โดยการดำเนินการดังกล่าวเป็นหน้าที่และอำนาจของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

อย่างไรก็ดี เมื่อมีการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เต็มรูปแบบ หากเป็นกรณี ของสุนัขและแมวที่ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น ควรมีการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ในฐานะ “สัตว์เลี้ยงของชุมชน” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการดูแลและ จัดสวัสดิภาพสัตว์ให้ถูกต้องตามระเบียบหรือกฎหมายต่อไป โดยเฉพาะการทำหมัน การฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หรือการจัดตั้งสถานสงเคราะห์สัตว์ เป็นต้น

ภาคผนวก

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ...)

พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง (เพิ่มเติมมาตรา ๒๒/๑)
- (๒) กำหนดโทษสำหรับความผิดของเจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น (เพิ่มเติมมาตรา ๓๒/๑)

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาที่เป็น การเพิ่มภาระของภาครัฐ รวมทั้งบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและ อนามัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและ การจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียน และเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการ ขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง อันเนื่องมาจากกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการ สำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบและไม่มีความกำหนดโทษสำหรับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและ
การจัดสวัสดิภาพสัตว์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ และเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งการ
ตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและ
การจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม
และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ และความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์
รวมถึงการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของสัตว์และประชาชนในท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่น
มีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง

การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจกำหนด เรื่องประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ รวมถึงมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับ การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้เป็นไป ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗

“มาตรา ๓๒/๑ เจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๒/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่ปัจจุบันเกิดปัญหาการทอดทิ้งสัตว์ในที่สาธารณะ และบางส่วนก่อให้เกิดปัญหาโรคระบาดสัตว์อันนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาที่เป็นการเพิ่มภาระของภาครัฐ ตลอดจนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวและเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ จึงควรดำเนินการให้มีการควบคุมทางทะเบียน และเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ รวมทั้งเพิ่มบทบาทหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ตลอดจนกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงอย่างเป็นระบบและไม่มีความเหมาะสมสำหรับเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒)

๒.๒ กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยสามารถกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวน เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ และมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดโทษสำหรับเจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท (ร่างมาตรา ๔)

*****

พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗	ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบของเจ้าของสัตว์ และเป็นการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“มาตรา ๒๒/๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ และความรับผิดชอบต่อเจ้าของสัตว์ รวมถึงการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมของสัตว์และประชาชนในท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดให้เจ้าของสัตว์นำสัตว์เลี้ยงมาขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง</p>	<p>๑. กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยสามารถกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ รวมถึงมาตรการการดูแลอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง</p>

<p>พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ....</p> <p>การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจกำหนดเรื่องประเภท ชนิด จำนวนของสัตว์เลี้ยง เครื่องหมายประจำตัวสัตว์ รวมถึง มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งสำหรับกระทำความผิดเกี่ยวกับ สัตว์นี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการ การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น”</p> <p>มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปเป็นมาตรา ๓๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและ การจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗</p> <p>“มาตรา ๓๒/๑ เจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งออกตามความในมาตรา ๒๒/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ห้าพันบาท”</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๒. กำหนดให้เจ้าของสัตว์ป่าคุ้มครองเลี้ยงที่ถูก กำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเป็นสัตว์ เลี้ยงขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง</p> <p>๓. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการแจ้งรายการการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง โดยคำนึงถึงบริบทของแต่ละท้องถิ่น</p>
		<p>กำหนดโทษสำหรับกรณีเจ้าของสัตว์ผู้ฝ่าฝืน ข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ต้อง ระวางโทษปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท</p>

เทศบัญญัติเทศบาลนครรังสิต

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่เป็นการสมควรให้มีเทศบัญญัติเทศบาลนครรังสิตว่าด้วย การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๔ ประกอบกับมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๐ เทศบาลนครรังสิตโดยความเห็นชอบ จากสภาเทศบาลนครรังสิตและผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ตราเทศบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลนครรังสิต เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลนครรังสิตเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาเทศบัญญัติ ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้ว ในเทศบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งเทศบัญญัตินี้ ให้ใช้เทศบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในเทศบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีนครรังสิต

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลนครรังสิตผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“สุนัขพันธุ์เล็ก” หมายความว่า พุดเดิ้ลทอย ชิววาา คัชชุน ชิสุ มินิเจอร์พินเจอร์ ปีกิ้งเทอร์เรียน และพันธุ์อื่น ๆ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การมีสัตว์ไว้ในครอบครอง การดูแลเอาใจใส่ บำรุงรักษา หรือการให้อาหารเป็นอาจิมเพื่อให้สัตว์นั้นเจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“เจ้าของสุนัข” หมายความว่า ผู้ครอบครองสุนัขด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระ หรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครก หรือมีกลิ่นเหม็น

“หน่วยรับจดทะเบียนสุนัข” หมายความว่า งานสัตวแพทย์ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม หรือบุคคลใด หรือสถานที่ใดที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ ๕ เทศบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่

(๑) การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ของทางราชการ

(๒) การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ ๖ ให้นายกเทศมนตรีนครรังสิต รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของประชาชน หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการผังเมืองให้พื้นที่เขตเทศบาลนครรังสิตเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภทดังต่อไปนี้

(๑) สัตว์ประเภท ๑ ได้แก่ ช้าง

(๒) สัตว์ประเภท ๒ ได้แก่ สุนัข

(๓) สัตว์ประเภท ๓ ได้แก่ แมว นก ปลา ม้า โค กระบือ สุนัข กระบี่ และ แกะ

ห่านเป็ด ไก่ งู จระเข้ และสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

ข้อ ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ตามข้อ ๗.๑ ข้อ ๗.๒ และ ข้อ ๗.๓ ในที่หรือทางสาธารณะในเขตเทศบาลนครรังสิต

หมวด ๒

การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ๑

ข้อ ๙ ให้พื้นที่เขตเทศบาลนครรังสิตทั้งหมด เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ๑ โดยเด็ดขาด

กรณีมีเหตุจำเป็นต้องนำสัตว์ประเภทที่ ๑ เข้ามาในเขตเทศบาลนครรังสิตเป็นการชั่วคราว ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

หมวด ๓

การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ๒

ส่วนที่ ๑

การควบคุมจำนวนการเลี้ยง

ข้อ ๑๐ สัตว์ประเภท ๒ ในเทศบัญญัตินี้ ต่อไปนี้ใช้คำว่า "สุนัข" แทน

ข้อ ๑๑ ให้พื้นที่ทั้งหมดในเขตเทศบาลนครรังสิต เป็นเขตห้ามเลี้ยงสุนัขเกินจำนวนที่กำหนด

ดังนี้

(๑) เนื้อที่ดินไม่เกิน ๒๐ ตารางวา เลี้ยงได้ไม่เกิน ๒ ตัว

(๒) เนื้อที่ดินเกิน ๒๐ ตารางวา แต่ไม่เกิน ๕๐ ตารางวา เลี้ยงได้ไม่เกิน ๓ ตัว

(๓) เนื้อที่ดินเกิน ๕๐ ตารางวาขึ้นไป เลี้ยงได้ไม่เกิน ๔ ตัว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับกับการเลี้ยงสุนัขพันธุ์เล็ก และการเลี้ยงสุนัขของวัด ศาลเจ้า และสถานที่อื่นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๒

การจดทะเบียนสุนัข

ข้อ ๑๒ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่เทศบัญญัติมีผลใช้บังคับเจ้าของสุนัขมีหน้าที่ต้องนำสุนัข หรือใบรับรองการฉีควัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างใดอย่างหนึ่ง ไปยื่นคำขอจดทะเบียนสุนัข เพื่อจัดทำบัตรประจำตัวสุนัข และเครื่องหมายสัญลักษณ์ ณ หน่วยรับจดทะเบียนสุนัข

เพื่อความสะดวกในการจดทะเบียนสุนัขตามวรรคหนึ่ง เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจประกาศกำหนด ช่วงวัน เวลา และสถานที่ในการรับจดทะเบียนสุนัขได้ตามที่เห็นสมควร

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบคำขอแล้วพบว่าถูกต้อง ให้ออกบัตรประจำตัวสุนัข พร้อมมอบเครื่องหมายสัญลักษณ์ ให้กับเจ้าของสุนัข

ภายหลังดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว หากมีสุนัขเกิดใหม่เจ้าของสุนัขต้องยื่นคำขอจดทะเบียนสุนัขภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

คำขอจดทะเบียนสุนัข บัตรประจำตัวสุนัข และเครื่องหมายสัญลักษณ์ให้เป็นไปตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ข้อ ๑๓ กรณีต่อไปนี้ให้เจ้าของสุนัขแจ้งต่อหน่วยรับจดทะเบียนสุนัข

(๑) ภายในสามสิบวัน

(๑.๑) เมื่อมีการย้ายที่อยู่สุนัขไปนอกเขตเทศบาล

(๑.๒) เมื่อมีการนำสุนัขจากนอกเขตเทศบาลมาเลี้ยงดูไว้

(๑.๓) เมื่อบัตรประจำตัว เครื่องหมายสัญลักษณ์สุนัข สูญหาย ถูกทำลาย

หรือชำรุดในสาระสำคัญ

(๒) ภายในเจ็ดวัน

(๒.๑) เมื่อสุนัขตาย

(๒.๒) เมื่อสุนัขหาย หรือหลังพบสุนัขที่หาย

ข้อ ๑๔ หากเจ้าของสุนัขไม่ประสงค์จะเลี้ยงดูสุนัขอีกต่อไปต้องมอบสุนัข บัตรประจำตัวสุนัข พร้อมเครื่องหมายสัญลักษณ์ให้กับบุคคลอื่น และเจ้าของใหม่จะต้องแจ้งต่อหน่วยที่รับจดทะเบียนไว้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับมอบสุนัข

หากเจ้าของสุนัขไม่สามารถหาเจ้าของใหม่ได้ จะต้องมอบสุนัขนั้นให้เทศบาลนครรังสิตดูแล โดยเสียค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๑๕ วิธีการแจ้งตามข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ให้เป็นไปตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศ กำหนด

ข้อ ๑๖ ในการจดทะเบียนสุนัขตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง หากพบว่าผู้ใดมีสุนัขเลี้ยงดูไว้ เกินจำนวนที่กำหนดตามข้อ ๑๑ ให้ส่งมอบสุนัขที่เกินนั้นให้เทศบาลนครรังสิตดูแลโดยเจ้าของสุนัขนั้น ต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดแต่วันแต่เจ้าของสุนัขประสงค์จะเลี้ยงสุนัขจำนวน ที่เกินไว้เองโดยได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว

การอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง รวมระยะเวลาไม่เกิน ๑๒๐ วัน

ส่วนที่ ๓

การเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข

ข้อ ๑๗ ในการเลี้ยงสุนัข เจ้าของสุนัขต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดสถานที่เลี้ยงตามความเหมาะสมของสุนัข โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิต ของสุนัขมีแสงสว่างเพียงพอและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำและกำจัดสิ่งปฏิกูล ให้ถูกสุขลักษณะ

(๒) กรณีเป็นสุนัขที่มีพฤติกรรมดุร้ายหรือสุนัขสายพันธุ์อื่นที่มีประวัติทำร้ายคน จะต้องเลี้ยงในสถานที่ หรือกรงที่สุนัขไม่สามารถเข้าถึงบุคคลภายนอก และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวัง โดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๓) ควบคุมสุนัขมิให้ออกนอกสถานที่เลี้ยง โดยปราศจากการควบคุม

(๔) ควบคุมดูแลสุนัขมิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญ เช่น ก่อให้เกิดเสียงดังติดต่อกัน เป็นระยะเวลานาน ๆ เป็นต้น

(๕) รักษาสถานที่เลี้ยงสุนัขให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ เป็นประจำไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๖) ต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของสุนัข เกี่ยวกับเรื่องอาหาร ความสะอาด และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ถ้าเจ้าของสุนัขไม่สามารถเลี้ยงดูสุนัขได้เป็นการชั่วคราว จะต้องจัดให้มีผู้ดูแล ความเป็นอยู่ของสุนัขให้เป็นปกติสุข

(๗) เมื่อสุนัขตาย เจ้าของสุนัขจะต้องกำจัดซากสุนัขให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกัน มิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญ และไม่เป็นเหตุให้เกิด การปนเปื้อนของแหล่งน้ำ เว้นแต่สุนัขตายเนื่องจากป่วยเป็นโรคระบาดสัตว์ ต้องแจ้งต่อหน่วยรับจดทะเบียน สุนัขทันที และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๘) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสุนัข เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรค ที่เกิดจากสุนัขมาสู่คน

(๙) ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยว่า สุนัขที่เลี้ยงเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ของประชาชน ให้เจ้าของสุนัขแยกกันสุนัขไว้ต่างหาก และแจ้งให้หน่วยที่รับจดทะเบียนสุนัขไว้ทราบ และต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑๐) ต้องจัดให้สุนัขมีเครื่องหมายสัญลักษณ์ติดที่ตัวตลอดเวลา

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๘ ห้ามมิให้ผู้ใดเลี้ยงหรือปล่อยสุนัขในที่หรือทางสาธารณะหรือในที่ของบุคคลอื่น โดยปราศจากความยินยอม

ข้อ ๑๙ เจ้าของสุนัขมีหน้าที่ต้องกำจัดสิ่งปฏิกูลอันเกิดจากสุนัขในที่หรือทางสาธารณะ หรือ ในที่อื่นใดในเขตเทศบาลนครรังสิตโดยทันที

ส่วนที่ ๔

การนำสุนัขออกนอกสถานที่เลี้ยง

ข้อ ๒๐ ผู้ใดนำสุนัขออกนอกสถานที่เลี้ยง ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) พกบัตรประจำตัวสุนัขและต้องแสดงบัตรประจำตัวสุนัขเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกตรวจ

(๒) ผูกสายลากจูงที่แข็งแรงและจับสายลากจูงตลอดเวลาในกรณีที่เป็นสุนัขที่มี พฤติกรรมดุร้าย หรือสุนัขสายพันธุ์อื่นที่มีประวัติทำร้ายคน ต้องใส่อุปกรณ์ครอบปากและจับสายลากจูง ห่างจากตัวสุนัขไม่เกินห้าสิบเซนติเมตรตลอดเวลา

ข้อ ๒๑ ความในข้อ ๒๐ (๒) มิให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ขณะที่สุนัขอยู่ในระหว่างการประกวด การแสดงหรือการประกอบกิจกรรมอื่นใด ในทำนองเดียวกัน แต่ผู้จัดงานจะต้องมีมาตรการในการป้องกันสุนัขมิให้ทำร้ายคน

(๒) ขณะที่สุนัขอยู่ในการฝึกหัด ผู้ฝึกจะต้องมีมาตรการในการป้องกันสุนัขมิให้ ทำร้ายคน

(๓) ขณะที่สุนัขอยู่ในกรง ที่ขัง หรือเครื่องควบคุมอื่นใดที่มั่นคงแข็งแรงเพียงพอ ที่จะป้องกันมิให้สุนัขเข้าถึงบุคคลภายนอก

หมวด ๔

การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ๓

ข้อ ๒๒ ในการเลี้ยงสัตว์ประเภท ๓ ให้นำความในข้อ ๑๗ ยกเว้น (๒) มาบังคับใช้กับ สัตว์แต่ละชนิด โดยอนุโลม

หมวด ๕

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่และบทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ พบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ อันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๘ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลา

อย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนให้สัตว์นั้นตกเป็นของเทศบาลนครรังสิต แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูแล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มีได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์เป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่เทศบาลนครรังสิตตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ พบนั้นเป็นโรคติดต่อ อันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๔ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจของเทศบาลนครรังสิตในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ธีรฤทธิ กลิ่นกุสม

นายกเทศมนตรีนครรังสิต

วิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง: สุนัข แมว

โดย
รองศาสตราจารย์นายสัตวแพทย์ปานเทพ รัตนากร

คณะสัตวแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
พ.ศ. ๒๕๖๑

เอกสารประกอบการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง
“ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง)”
จัดโดยคณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๑

วิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง : สุนัข แมว

การขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยงจำเป็นต้องมีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์นั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการระบุตัวสัตว์ได้อย่างถูกต้อง ตรงกัน สามารถอ้างอิง เชื่อถือได้ ซึ่งสามารถใช้ยืนยันการครอบครองสัตว์ตัวนั้น ๆ ให้ตรงกับที่ได้จดทะเบียนไว้ แต่เนื่องจากวิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสุนัขและแมวมีหลายวิธีที่สามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมจึงขอรวบรวมข้อมูลนำเสนอไว้ เพื่อสามารถใช้เปรียบเทียบดังต่อไปนี้

คุณสมบัติอันพึงประสงค์สำหรับวิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง: สุนัข และแมว

๑. มีโอกาสปลอมแปลงได้น้อยที่สุด เท่าที่จะเป็นไปได้
๒. อยู่กับตัวสัตว์อย่างถาวร
๓. กระทำได้ สะดวก รวดเร็ว
๔. ครอบคลุมการดำรงชีวิตประจำวันของสัตว์น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
๕. มีโอกาสก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวสัตว์น้อยที่สุด
๖. มีแพร่หลายจัดหาได้ไม่ลำบาก
๗. ตรวจสอบได้ง่าย แม่นยำและแน่นอน
๘. ราคาพอสมควร
๙. เป็นที่ยอมรับอย่างสากล

อุปกรณ์เครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยงสุนัขแมวที่มีใช้ในปัจจุบันล้วนแล้วแต่มีพัฒนามาจากอุปกรณ์ สำหรับปศุสัตว์ทั้งสิ้น จะแตกต่างกันอยู่บ้างตรงที่ขนาด ความแข็งแรง ทนทาน และความสะดวกในการใช้งาน ทั้งนี้เพราะสัตว์เลี้ยงสุนัขและแมวมีความหลากหลาย ทั้งพันธุ์ ขนาด และรูปร่างลักษณะ อีกทั้งความอ่อนไหวต่อสิ่งรบกวนและความปราดเปรียว ทำให้การติดเครื่องหมายหรือหมายเลขรวมทั้งการอ่าน เกิดความยากลำบากมากกว่าในปศุสัตว์ทั่วไป

การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ (Animal Identification Devices)
มีดังต่อไปนี้

๑. ตีเบอร์ และสัก (Branding and Tattooing)
๒. ติดเบอร์ (Tagging)
๓. ใส่ปลอกคอ (Collar)
๔. ใส่ห่วงขา (Leg Banding)
๕. ตัดเกล็ด (Scute and Scale marking)
๖. ตัดหรือขลิบขอบใบหู (Ear Notching)
๗. ฝังหมายเลขอิเล็กทรอนิกส์ หรือไมโครชิป (Microchip Implantation)
๘. เขียนด้วยสี (Painting)
๙. ระบุเอกลักษณ์ประจำตัว (Personal Identification)

การทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง (สุนัขและแมว) ที่มีใช้ในปัจจุบัน ได้แก่

๑. กรณีตีเบอร์หรือสัก

สามารถกระทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

(๑) ตีเบอร์ด้วยความร้อน - ใช้เลขหรือสัญลักษณ์ทำด้วยโลหะ เผาไฟให้ร้อน แดงจี้ลงบนผิวหนังบริเวณที่ต้องการ

(๒) ตีเบอร์ด้วยความเย็น - กระทำเช่นเดียวกับวิธีใช้ความร้อน เพียงแต่เปลี่ยนจากการเผาเบอร์โลหะด้วยไฟเป็นแช่ในสารที่ให้ความเย็นจัด เช่น ไนโตรเจนเหลว หรือน้ำแข็งแห้ง

(๓) ตีเบอร์ด้วยสารเคมีบางชนิด เช่น กรดหรือสารที่มีฤทธิ์ฟอกสี จะทำให้ขนหรือผิวหนังค้าง เป็นเลขหรืออักษรตามต้องการ

(๔) สักด้วยมือ - โดยการใช้เข็มและหมึกพิเศษ แทรกลงบนผิวหนังสัตว์

(๕) สักด้วยเครื่องสักไฟฟ้า - เครื่องสักไฟฟ้าจะทำการแทงเข็มอย่างรวดเร็ว และสม่ำเสมอลงบนผิวหนังสัตว์

(๖) สักด้วยแม่พิมพ์ - คล้ายการสักด้วยมือเพียงแต่มีตัวเลข หรือตัวอักษรที่จัดเรียงสำเร็จรูปไว้แล้ว จากนั้นจึงกดแบบพิมพ์ลงบนผิวหนังสัตว์

สำหรับการทำเครื่องหมายในสัตว์เลี้ยงสุนัข แมว แล้วเราเลือกใช้เพียงการสักด้วยมือ การสักด้วยเครื่องสักไฟฟ้า หรือการสักด้วยแม่พิมพ์เท่านั้น โดยทำบนด้านในของใบหูซ้ายหน้าท้องด้านซ้ายหรือขาหนีบด้านซ้าย

ข้อดี

(๑) ประหยัด

(๒) คนทั่วไปทำได้ไม่ยากนัก

(๓) รวดเร็วพอสมควร

(๔) เห็นได้เด่นชัด

(๕) การตีเบอร์สักไม่จาง

(๖) สัตว์ไม่สามารถทำให้เลขหมายหายไป

(๗) เจ็บไม่มาก

ข้อเสีย

(๑) ต้องจับยึดควบคุมสัตว์สัตว์ให้มันไม่ให้ดิ้นรน

(๒) อาจเกิดภาวะติดเชื้อแทรกซ้อนตามรอย เลขหมายได้ หากกระทำไม่สะอาดพอหรือสัตว์ลงไปพื้นที่สกปรก

(๓) การสักอาจจางหรือเลือนรางไปตามระยะเวลา

(๔) สำหรับสัตว์ที่ใช้แสดงหรือประกวด อาจไม่น่าดู เพราะหมายเลขหรือสัญลักษณ์ที่ปรากฏ

(๕) สามารถลบ หรือกระทำเทียมเลียนแบบได้

(๖) หากใช้กับสัตว์ขนยาว ขนอาจคลุมปิดรอยสักหรือรอยที่ตีเบอร์ทำให้มองเห็นลำบาก

๒. การใส่ปลอกคอ

วิธีนี้เหมาะสำหรับสัตว์เลี้ยงที่ค่อนข้างเชื่อง กระทำโดยใช้ปลอกคอทำจากหนังหรือไนลอน เป็นห่วงหรือโซโลหะ คล้องรอบคอสัตว์ และล็อกแน่นหนาพร้อมกับมีหมายเลข ห้อยหรือติดอยู่ที่ปลอกคอก้น

ข้อดี

- (๑) ใช้ง่าย
- (๒) เห็นชัด
- (๓) ราคาถูก
- (๔) สามารถติดเครื่องหมายรับรองการฉีดวัคซีนให้มองเห็นได้

ข้อเสีย

- (๑) ต้องใช้กับสัตว์ที่ค่อนข้างเชื่อง และไม่ตื่นรบกวนมากนัก เพราะสัตว์บางตัวจะตื่นตระหนกมากจนเป็นอันตรายถึงชีวิต
- (๒) สัตว์อาจพลัดปลอกคอเข้าเข้าไปสอดค้ำกับปลอกคอทำให้รัดคอกถึงตาย บางคราวอาจเกิดติดขัดกับวัสดุต่าง ๆ จนก่ออันตรายขึ้นเช่นกัน
- (๓) สามารถถอดออก สับเปลี่ยน หรือปลอมได้ง่าย
- (๔) สามารถหลุดออกได้จึงไม่เป็นการถาวร

๓. การตัดหรือขลิบขอบใบหู

จัดเป็นวิธีที่ซึ่งได้รับความนิยมมากพอสมควรวิธีหนึ่ง ซึ่งกระทำกันอย่างแพร่หลายกับสุนัขและแมวจรจัดในต่างประเทศ โดยใช้กรรไกรตัดหรือขลิบใบหูสุนัขหรือแมว ตรงตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้บริเวณปลายเป็นแนวตรงหรือขอบค้ำว่าเป็นรูปตัววี (V)

ข้อดี

- (๑) ประหยัด
- (๒) สะดวก
- (๓) รวดเร็ว
- (๔) คงทนถาวร
- (๕) เห็นได้ง่าย

ข้อเสีย

- (๑) ต้องควบคุมสัตว์อย่างแน่นหนา เพราะมีความเจ็บปวดเกิดขึ้นขณะตัด
- (๒) มักทำกับลูกสัตว์จะง่ายกว่าสัตว์ที่โตแล้ว
- (๓) สามารถทำเทียม เลียนแบบหรือทำซ้ำขึ้น
- (๔) ไม่สวยงามนักหากเป็นสัตว์เลี้ยง
- (๕) สัตว์ภายในบริเวณที่ถูกตัดจนเป็นแผลฉีกขาดหรือเกิดการติดเชื้อมักใช้เป็น การระบุเพียงว่าสุนัขหรือแมวจรจัดตัวนั้นได้รับการคุมกำเนิดเรียบร้อยแล้ว

๔. การฉีดยาหมายเลขอิเล็กทรอนิกส์หรือไมโครชิป

จัดเป็นวิธีซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างสากลว่าเป็นวิธีการทำเครื่องหมายระบุตัวสัตว์เลี้ยงสุนัขหรือแมวอย่างถาวร (Permanent Animal Identification)

หลักการและวิธีการ

เป็นการฉีกชิ้นส่วนหน่วยความจำคอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก "ไมโครชิป" (ขนาดเล็กกว่าเมล็ดข้าวสาร) ที่ถูกห่อหุ้มด้วยหลอดแก้วพิเศษอันไม่ก่อให้เกิดปฏิกิริยากับร่างกายสัตว์ เข้าไปในกลัมนเนื้อสัตว์บริเวณระหว่างสะบักซ้ายและขวาในแนวกลางตัวก่อนมาด้านซ้าย โดยใช้เข็มและกระบอกฉีดยาพิเศษ เมื่อต้องการอ่านหมายเลขประจำตัวสัตว์ที่บรรจุอยู่ในไมโครชิปดังกล่าว ก็เพียงแต่ใช้เครื่องอ่าน (Scanner หรือ Reader) จ่อตรงตำแหน่งที่ฉีดไมโครชิปไว้ ตัวเลขจะถูกอ่านผ่านเครื่อง โดยที่เครื่องอ่านจะส่งคลื่นวิทยุออกไปกระทบไมโครชิปภายในตัวสัตว์ ซึ่งไมโครชิปจะแปลงคลื่นวิทยุเป็นพลังงาน ทำการอ่านหมายเลขและส่งข้อมูลสะท้อนกลับไปยังเครื่องอ่าน ปรากฏเป็นหมายเลขบนจอให้เห็น

ข้อดี

- (๑) แน่นอน แม่นยำ ไม่อาจปลอมแปลงได้
- (๒) สะดวก รวดเร็ว ไม่เจ็บปวด
- (๓) อยู่ใต้ผิวหนังตลอดไปและมีอายุการใช้งานกว่า ๗๐ ปี
- (๔) ใช้ได้กับสัตว์เลี้ยงสุนัขหรือแมวทุกพันธุ์ทุกขนาด
- (๕) เป็นที่ยอมรับอย่างสากล

ข้อเสีย

- (๑) ราคาค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีทั่ว ๆ ไป
- (๒) ต้องจับตัวสัตว์เพื่อฉีดไมโครชิปชั่วระยะเวลาหนึ่ง
- (๓) ไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า
- (๔) ต้องใช้ทักษะในการทำ
- (๕) ระยะเวลาหมายเลขขึ้นกับขนาดของไมโครชิปและเครื่องอ่าน

ตารางเปรียบเทียบคุณสมบัติวิธีการทำเครื่องหมายประจำตัวสัตว์เลี้ยง: สุนัขหรือแมว

คุณสมบัติ \ วิธีการ	ตีเบอร์หรือสัก	ใส่ปลอกคอ	ตัดหรือขลิบขอบใบหู	ฉีดไมโครชิป
๑. โอกาสปลอมแปลง	๕	๕	๕	๐
๒. เป็นถาวร	๓	๐	๕	๕
๓. สะดวก รวดเร็ว	๒	๕	๓	๔
๔. ความสะดวกในการดำรงชีพ	๐	๓	๐	๐
๕. อันตรายต่อสัตว์	๑	๒	๑	๐
๖. หาซื้อได้ง่าย	๒	๕	๔	๓
๗. ความสะดวกสบาย	๔	๔	๕	๓
๘. ราคา	๓	๒	๑	๕
๙. เป็นที่นิยม	๓	๐	๕	๕

(๑ —————> ๕ ; น้อย —————> มาก)

*****

ข้าราชการกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓

นางสาวสุวพร นิลทัฬห

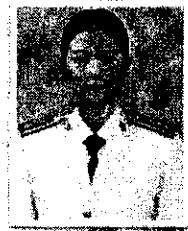
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
(นิติกรเชี่ยวชาญ)

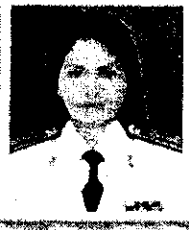
นางสาวอุษา หาสุข
วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวพัชรี ทองอ่อน
วิทยากรชำนาญการ

นางสาวสินีนางู ศรีภักดี
วิทยากรปฏิบัติการ

นางสาวสรณญา ไสภษาเจริญวงศ์
นิติกรชำนาญการพิเศษ

นางอัญญา ศรีสุพรรณ
นิติกรชำนาญการพิเศษ

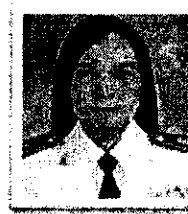
นางสาวธมนวรรณ จิตสงค์
นิติกรปฏิบัติการ

นายฤทธิเดช ลิ้มพิพิธสุวรรณ
นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวธนพร จิตต์อารีย์
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางสาววาสนา สุนทรพิพิธ
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สรุปผลการดำเนินงาน

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ของ

คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๑๐ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๕๔	วันพุธที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๕๕	วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑
ครั้งที่ ๕๖	วันพุธที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๕๘	วันพุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑
ครั้งที่ ๖๐	วันพุธที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๖๑	วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑
ครั้งที่ ๖๒	วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๖๔	วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๑
ครั้งที่ ๖๕	วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๑	ครั้งที่ ๖๖	วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑

*****

คณะผู้รับผิดชอบ

ในการจัดทำรายงานของ

คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายดิเรก จันทรอินทร์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๒

ฝ่ายเลขานุการ : กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓

นางสาวสุพร นิลทัพ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
นางสาวอุษา หาสุข	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
นางสาวพัชรี ทองอ่อน	วิทยาการชำนาญการ
นางสาวสินีนากู ศรีภักดี	วิทยาการปฏิบัติการ
นางสาวสรญา โสภางริณวงศ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางธัญญา ศรีสุพรรณ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวธมนวรรณ จิตสงค์	นิติกรปฏิบัติการ
นายฤทธิเดช ลิมพิพิธสุวรรณ	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวธนพร จิตต์อารีย์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาววาสนา สุนทรพิพิธ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางปิยมาภรณ์ ทองปุย	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ
นายสุพัฒน์ โพธิ์เงิน	นิติกรชำนาญการ
นายบรรตพล นิติวชิรภานนทน์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวมาณริกา จันทาโก	วิทยาการชำนาญการ
นางสาวณัฐรดา นาโควงศ์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมาธิการ ๒ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๔ - ๕ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๙๕

(๒๗)